

Euroopan yhteisöjen virallinen lehti

ISSN 1024-3038

L 204

41. vuosikerta

21. heinäkuuta 1998

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/30/EY, annettu 22 päivänä kesäkuuta 1998, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 1
- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/31/EY, annettu 22 päivänä kesäkuuta 1998, sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin 93/6/ETY muuttamisesta 13
- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/32/EY, annettu 22 päivänä kesäkuuta 1998, luottolaitosten vakavaraisuussuhteesta annetun neuvoston direktiivin 89/647/ETY muuttamisesta erityisesti kiinnitysten osalta 26
- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/33/EY, annettu 22 päivänä kesäkuuta 1998, luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun neuvoston direktiivin 77/780/ETY 12 artiklan, luottolaitosten vakavaraisuussuhteesta annetun neuvoston direktiivin 89/647/ETY 2, 5, 6, 7, 8 artiklan ja liitteiden II ja III sekä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin 93/6/ETY 2 artiklan ja liitteen II muuttamisesta ... 29
- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/34/EY, annettu 22 päivänä kesäkuuta 1998, teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 37

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/30/EY,

annettu 22 päivänä kesäkuuta 1998,

maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 57 artiklan 2 kohdan, 66 artiklan ja 100 a artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat, että

- 1) perustamissopimuksen 7 a artiklan mukaisesti sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus taataan; on tärkeää hyväksyä toimenpiteitä sisämarkkinoiden toteuttamisen jatkamiseksi,
- 2) perustamissopimuksen 7 c artiklan mukaisesti on otettava huomioon tietyjen kansantalouksien erilaiset kehitystasot, mutta poikkeusten on oltava väliaikaisia ja sellaisia, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän häiriötä yhteismarkkinoiden toiminnalle,
- 3) kilpailullisten maakaasumarkkinoiden luominen on tärkeä askel kohti energia-alan sisämarkkinoiden toteuttamista,

⁽¹⁾ EYVL C 65, 14.3.1992, s. 14 ja EYVL C 123, 4.5.1994, s. 26.

⁽²⁾ EYVL C 73, 15.3.1993, s. 31 ja EYVL C 195, 18.7.1994, s. 82.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 17 marraskuuta 1993 (EYVL C 329, 6.12.1993, s. 182), neuvoston yhteinen kanta (EY) N:o 17/98, vahvistettu 12. helmikuuta 1998 (EYVL C 91, 26.3.1998, s. 46) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 30. huhtikuuta 1998 (EYVL C 152, 18.5.1998) sekä neuvoston päätös, tehty 11. toukokuuta 1998.

- 4) verkkojen kautta tapahtuvasta maakaasun siirrosta 31 päivänä toukokuuta 1991 annettu neuvoston direktiivi 91/296/ETY ⁽⁴⁾ ja yhteisön menettelyn toteuttamiseksi kaasusta ja sähköstä teollisilta käyttäjiltä perittävien hintojen avoimuuden takamiseksi 29 päivänä kesäkuuta 1990 annettu neuvoston direktiivi 90/377/ETY ⁽⁵⁾ ovat maakaasun sisämarkkinoiden toteuttamisen ensimmäinen vaihe,

- 5) nyt on tarpeen toteuttaa lisätoimenpiteitä maakaasun sisämarkkinoiden toteuttamiseksi,

- 6) tämän direktiivin säännökset eivät saisi vaikuttaa perustamissopimuksen täysimääräiseen soveltamiseen, erityisesti sen tavaroiden vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla ja kilpailusääntöjä koskevien määräysten soveltamiseen, eivätkä ne vaikuta perustamissopimuksen mukaiseen komission toimivaltaan,

- 7) maakaasun sisämarkkinat on toteutettava asteittain, jotta teollisuus voi sopeutua joustavasti ja harkitusti uuteen ympäristöönsä ja jotta voidaan ottaa huomioon jäsenvaltioiden erilaiset markkinarakenteet,

- 8) maakaasualan sisämarkkinoiden toteuttamisessa olisi suosittava verkkojen yhteenliittämistä ja yhteentoimivuutta esimerkiksi kaasulaatujen vastaavuuden avulla,

- 9) maakaasualan järjestämistä ja toimintaa varten olisi vahvistettava tietty määrä yhteisiä sääntöjä; toissijaisuusperiaatteen mukaisesti nämä säännöt muodostavat ainoastaan järjestelmän perustana olevat yleiset periaatteet, joiden yksityiskohtainen täytäntöönpano olisi jätettävä jäsenvaltioiden tehtäväksi, jotta kukin jäsenvaltio voi säilyttää tai

⁽⁴⁾ EYVL L 147, 12.6.1991, s. 37, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 95/49/EY (EYVL L 233, 30.9.1995, s. 86).

⁽⁵⁾ EYVL L 185, 17.7.1990, s. 16, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

valita sen omaan erityistilanteeseen parhaiten sopivan järjestelyn, erityisesti lupien sekä toimitussopimusten valvonnan osalta,

- 10) ulkopuolisilla maakaasun toimituksilla on erityisen tärkeä merkitys maakaasun hankinnalle niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat hyvin riippuvaisia tuonnista,
- 11) yleinen periaate on se, että maakaasualan yritysten on voitava toimia ilman, että niitä syrjitään,
- 12) julkisiin palveluihin liittyvien velvoitteiden asettaminen saattaa olla joissakin jäsenvaltioissa tarpeen maakaasun toimitusvarmuuden sekä kuluttajan ja ympäristön suojelun varmistamiseksi, mitä vapaa kilpailu itsessään ei näiden jäsenvaltioiden mukaan välttämättä takaa,
- 13) pitkän aikavälin suunnittelu voi olla yksi tapa täyttää nämä julkisiin palveluihin liittyvät velvoitteet ottaen huomioon sen, että kolmannet osapuolet voivat pyrkiä verkkoon; jäsenvaltiot voivat tarkkailla tehtyjä ota tai maksa (take or pay) -sopimuksia pysyäkseen toimitustilanteen suhteen ajan tasalla,
- 14) perustamissopimuksen 90 artiklan 1 kohdassa veloitetaan jäsenvaltiot noudattamaan kilpailusääntöjä, kun kyseessä ovat julkiset yritykset ja yritykset, joille on myönnetty erityisoikeuksia tai yksinoikeuksia,
- 15) perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdassa nämä säännöt ulotetaan tietyin edellytyksin koskemaan yrityksiä, joiden tehtävänä on tuottaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja; tämän direktiivin täytäntöönpano vaikuttaa kyseisten yritysten toimintaan; jäsenvaltiot voivat 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti olla soveltamatta 4 artiklaa perusjakeluverkkoihinsa, jotta kaasualan yrityksille yleisen taloudellisen edun nimissä asetettujen velvollisuuksien hoitamiseksi ei oikeudellisesti tai tosiasiallisesti aseteta esteitä,
- 16) asettaessaan julkisiin palveluihin liittyviä velvoitteita maakaasualan yrityksille jäsenvaltioiden on sen vuoksi noudatettava perustamissopimuksen asiaa koskevia sääntöjä siten kuin Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on tulkinnut niitä,
- 17) olisi vahvistettava niitä lupia koskevat keskeiset arviointiperusteet ja menettelyt, joita jäsenvaltiot voivat myöntää alan laitosten rakentamista ja toimintaa varten kansallisen järjestelmänsä mukaisesti; tällaiset säännökset eivät saisi vaikuttaa kansallisen lainsäädännön asiaa koskeviin sääntöihin,

joilla alan laitosten rakentaminen tai toiminta asetetaan lupavaatimuksen alaiseksi; tällainen vaatimus ei kuitenkaan saisi rajoittaa alan yritysten välistä kilpailua,

- 18) Euroopan laajuisia energiaverkkoja koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta 5 päivänä kesäkuuta 1996 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä 1254/96/EY ⁽¹⁾ myötävaikutetaan maakaasualan integroitujen perusrakenteiden kehittämiseen,
- 19) verkkojen ja erillisten linjojen käytön teknisten sääntöjen on oltava avoimia, ja niiden on varmistettava verkkojen yhteentoimivuus,
- 20) on vahvistettava siirto- ja varastointiyrityksiä, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksia sekä jakelu-yrityksiä ja toimittajia koskevat perussäännöt,
- 21) on tarpeen säätää toimivaltaisten viranomaisten oikeudesta tutustua yritysten sisäiseen kirjanpitoon asianmukainen luottamuksellisuus huomioon ottaen,
- 22) kaikkien integroituneiden maakaasualan yritysten kirjanpidossa olisi noudatettava suurta avoimuutta; eri toiminnoista olisi tarvittaessa pidettävä erillistä kirjanpitoa, jotta vältetään syrjintä, ristiinsubveniot ja muu kilpailun vääristyminen, ja on otettava tarvittaessa huomioon, että siirtoon saattaa kirjanpitotarkoituksessa sisältyä kaasuttaminen; erillistä kirjanpitoa ei pitäisi vaatia sellaisilta arvopaperi- tai futuuripörssin kaltaisilta oikeudellisilta yksiköiltä, jotka eivät harjoita mitään maakaasualan yrityksen toiminnoista muuten kuin käymällä kyseistä kauppaa; hiilivetyjen tuotannosta ja siihen liittyvistä toiminnoista voidaan pitää yhteistä kirjanpitoa osana sitä kirjanpidolle tässä direktiivissä asetettavaa vaatimusta, joka koskee muita kuin maakaasualaan kuuluvia toimintoja; jäljempänä 23 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin asiaa koskeviin tietoihin olisi tarvittaessa sisällyttävä tuotantovaiheen putkistoihin liittyvät kirjanpitotiedot,
- 23) verkkoon pääsyn on oltava avointa tämän direktiivin mukaisesti, ja sen on johdettava riittävään ja

⁽¹⁾ EYVL L 161, 29.6.1996, s. 147, päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä N:o 1047/97/EY (EYVL L 152, 11.6.1997, s. 12).

soveltuvilta osin verrattavissa olevaan markkinoiden avautumisen tasoon eri jäsenvaltioissa; markkinoiden avaaminen ei kuitenkaan saisi luoda tarpeetonta epätasapainoa yritysten kilpailutilanteeseen eri jäsenvaltioissa,

24) jäsenvaltioiden järjestelmien rakenteiden erilaisuuden ja erityispiirteiden vuoksi olisi oltava vaihtoehtoisia menettelyjä päästä verkkoon, ja niiden käytössä olisi noudatettava puolueettomia, avoimia ja syrjimättömiä perusteita,

25) kilpailullisten maakaasumarkkinoiden aikaansaamiseksi on varmistettava pääsy tuotantovaiheen putkistoihin; tuotantovaiheen putkistoihin pääsyä on käsiteltävä erillään ottaen huomioon erityisesti kyseisiin putkistoihin liittyvät erityiset taloudelliset, tekniset ja käyttöominaisuudet; tämän direktiivin säännöksillä ei missään tapauksessa ole vaikutusta kansallisiin verotussääntöihin,

26) olisi säädettävä lupien myöntämisestä erillisille linjoille sekä niiden rakentamisesta ja käytöstä,

27) olisi säädettävä suojalausekkeista ja riitojen ratkaisumenettelyistä,

28) olisi vältettävä määräävän aseman väärinkäyttöä tai markkinoiden valtaukseen tähtäävää käyttäytymistä,

29) joillekin jäsenvaltioille niiden järjestelmien sopeuttaminen tuottaa todennäköisesti erityisiä vaikeuksia, ja sen vuoksi olisi säädettävä väliaikaisista poikkeuksista,

30) pitkäaikaiset ota tai maksa -sopimukset ovat tosiasiallinen markkinatekijä jäsenvaltioiden kaasutoimitusten varmistamisessa; olisi säädettävä erityisesti eräistä tämän direktiivin säännöksiä koskevista poikkeuksista siinä tapauksessa, että maakaasualan yritys joutuu tai joutuisi ota tai maksa -velvoitteidensa vuoksi vakaviin taloudellisiin vaikeuksiin; kyseiset poikkeukset eivät saisi horjuttaa direktiivin tarkoitusta, joka on maakaasun sisämarkkinoiden vapauttaminen; tämän direktiivin voimaantulon jälkeen tehtävät tai uudistettavat ota tai maksa -sopimukset olisi tehtävä harkitusti, siten ettei markkinoiden merkittävää avautumista haitata; tämän vuoksi kyseisten poikkeusten olisi

oltava kestoaltaan ja laajuudeltaan rajattuja, ja niiden myöntämisen olisi tapahduttava avoimella tavalla ja komission valvonnassa,

31) sellaisia markkinoita ja sellaisille alueille tehtäviä investointeja varten, joilla ei olla vielä kehittyneessä vaiheessa, tarvitaan erityissäännöksiä; tällaisia markkinoita ja alueita koskevien poikkeusten olisi oltava kestoaltaan ja laajuudeltaan rajattuja; avoimuuden ja yhdenmukaisuuden vuoksi komissiolle olisi oltava merkittävä asema tällaisia poikkeuksia myönnettäessä, ja

32) tämä direktiivi on markkinoiden vapauttamisen seuraava vaihe; sen voimaansaattamisen jälkeenkin jäsenvaltioiden väliseen maakaasun kauppaan jää siitä huolimatta joitakin esteitä; saatujen kokemusten perusteella olisi tehtävä ehdotuksia maakaasun sisämarkkinoiden toiminnan parantamiseksi; komission olisi sen vuoksi raportoitava Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän direktiivin soveltamisesta,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I luku

Soveltamisala ja määritelmät

1 artikla

Tässä direktiivissä annetaan yhteiset säännöt maakaasun siirrolle, jakelulle, toimitukselle ja varastoinnille. Siinä annetaan säännöt maakaasualan, nesteytetty maakaasu mukaan lukien, järjestämiselle ja toiminnalle, markkinoille pääsyä varten, verkkojen toiminnalle sekä maakaasun siirrossa, jakelussa, toimituksessa ja varastoinnissa sovellettavat lupien myöntämisperusteet ja -menettelyt.

2 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1. 'maakaasualan yrityksellä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa ainakin yhtä seuraavista toiminnoista: maakaasun, myös nesteytetyn maakaasun, tuotanto, siirto, jakelu, toimitus, osto tai varastointi ja joka on vastuussa näihin toimintoihin liittyvistä kaupallisista, teknisistä ja/tai ylläpito-tehtävistä, mutta lukuun ottamatta loppukäyttäjiä,

2. 'tuotantovaiheen putkistolla' putkistoa tai putkistoja, joita käytetään ja/tai rakennetaan osana öljyn tai kaasun tuotantohanketta tai joita käytetään maakaasun siirtämiseen yhden tai useamman tällaisen hankkeen tuotantokentältä jalostuslaitokseen tai vastaanottoasemalle tai lopulliselle maihintuontiasemalle,
3. 'siirrolla' maakaasun siirtämistä muissa kuin tuotantovaiheen aikaisissa suurpaineputkistoissa asiakkaille toimitettavaksi,
4. 'siirtoyrityksellä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa siirtotoimintaa,
5. 'jakelulla' maakaasun siirtämistä paikallisten tai alueellisten putkistojen kautta asiakkaille toimitettavaksi,
6. 'jakeluyrityksellä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa jakelutoimintaa,
7. 'toimituksella' maakaasun, nesteytetty maakaasu mukaan lukien, toimittamista ja/tai myyntiä asiakkaille,
8. 'maakaasun toimittajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toimittaa maakaasua,
9. 'varastolla' maakaasualan yrityksen omistamaa ja/tai hoitamaa laitosta, jota käytetään maakaasun varastointiin, lukuun ottamatta tuotantotoimintaan käytettävää osaa,
10. 'varastointiyrityksellä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa varastointitoimintaa,
11. 'nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksella' vastaanottoasemaa, jota käytetään maakaasun nesteyttämiseen tai nesteytetyn maakaasun purkamiseen, varastointiin ja kaasuttamiseen,
12. 'verkolla' siirtoverkkoa ja/tai jakeluverkkoa ja/tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksia, jotka omistaa ja/tai joiden käytöstä vastaa maakaasualan yritys, mukaan lukien sen lisäpalveluja tuottavat laitokset sekä sellaisten omistussuhteissa olevien yritysten laitokset, joita tarvitaan siirrossa ja jakelussa,
13. 'yhteenliitetyllä verkolla' useita toisiinsa yhdistettyjä verkkoja,
14. 'erillisellä linjalla' yhteenliitettyä verkkoa täydentävää maakaasuputkea,
15. 'integroituneella maakaasualan yrityksellä' vertikaalisesti tai horisontaalisesti integroitunutta yritystä,
16. 'vertikaalisesti integroituneella yrityksellä' maakaasualan yritystä, joka harjoittaa kahta tai useampaa seuraavista toiminnoista: maakaasun tuotanto, siirto, jakelu, toimitus tai varastointi,
17. 'horisontaalisesti integroituneella yrityksellä' yritystä, joka harjoittaa ainakin yhtä seuraavista toiminnoista: maakaasun tuotanto, siirto, jakelu, toimitus tai varastointi, sekä jotakin muuta kuin maakaasualan kuuluvaa toimintaa,
18. 'omistussuhteessa olevalla yrityksellä' perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla konsolidoiduista tilinpäätöksistä 13 päivänä kesäkuuta 1983 annetun seitsemännen neuvoston direktiivin 83/349/ETY⁽¹⁾, 41 artiklassa tarkoitettuja sidosyrityksiä ja/tai kyseisen direktiivin 33 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja osakkuusyrityksiä ja/tai samoilte osakkeenomistajille kuuluvia yrityksiä,
19. 'verkon käyttäjällä' luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, jotka toimittavat maakaasua verkkoon tai joille sitä toimitetaan verkosta,
20. 'asiakkailta' maakaasun tukkuasiakkaita tai loppukäyttäjiä ja maakaasualan yrityksiä, jotka ostavat maakaasua,
21. 'loppukäyttäjällä' kuluttajaa, joka ostaa maakaasua omaan käyttöönsä,
22. 'tukkuasiakkailta' jäsenvaltioiden tunnustamia luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, jotka ostavat ja myyvät maakaasua mutta jotka eivät harjoita siirto- tai jakelutoimintoja sen verkon sisällä tai ulkopuolella, johon he/ne kuuluvat,
23. 'pitkän aikavälin suunnittelulla' maakaasualan yritysten harjoittamaa pitkiä ajanjaksoja koskevaa toimitusten ja siirtokapasiteetin suunnittelua maakaasun kysynnän tyydyttämiseksi verkossa, lähteiden monipuolistamiseksi ja toimitusten varmistamiseksi asiakkaille,
24. 'uudella markkina-alueella' jäsenvaltiota, jossa sen ensimmäisen pitkäaikaisen maakaasun toimitussopimuksen ensimmäinen kaupallinen toimitus toteutettiin korkeintaan kymmenen vuotta aiemmin,
25. 'varmuudella' toimitus- ja hankintavarmuutta sekä teknistä turvallisuutta.

⁽¹⁾ EYVL L 193, 18.7.1983, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

II luku

Yleiset säännöt alan järjestämiseksi

3 artikla

1. Jäsenvaltioiden on hallinnollisen rakenteensa perusteella ja toissijaisuusperiaatte asianmukaisesti huomioon ottaen varmistettava kilpailullisten maakaasumarkkinoiden aikaansaamiseksi, että maakaasualan yritykset toimivat tämän direktiivin periaatteiden mukaisesti, eivätkä jäsenvaltiot saa harjoittaa syrjintää näiden yritysten välillä niiden oikeuksien tai velvollisuuksien suhteen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan soveltamista.

2. Jäsenvaltiot voivat perustamissopimuksen asiaankuuluvia määräyksiä ja erityisesti sen 90 artiklaa noudattaen yleisen taloudellisen edun nimissä asettaa maakaasualan yrityksille julkisen palvelun velvoitteita, jotka voivat koskea turvallisuutta, toimitusvarmuus mukaan luettuna, toimitusten säännöllisyyttä, laatua ja hintaa sekä ympäristönsuojelua. Näiden velvoitteiden on oltava selkeästi määriteltäviä, avoimia, syrjimättömiä ja todennettavia; jäsenvaltioiden on viipymättä julkaistava ja ilmoitettava komissiolle nämä velvollisuudet ja niihin mahdollisesti tehtävät tarkistukset. Edellä mainittujen toimitusvarmuutta koskevien julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseksi jäsenvaltiot voivat halutessaan toteuttaa pitkän aikavälin suunnittelua ottaen huomioon, että kolmannet osapuolet saattavat pyrkiä verkkoon.

3. Jäsenvaltiot voivat päättää olla soveltamatta 4 artiklan säännöksiä jakelun osalta, jos nämä säännökset oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estäisivät kaasualan yrityksiä hoitamasta niille yleisen taloudellisen edun nimissä asetettuja velvollisuuksia, edellyttäen että kaupan kehitykseen ei vaikuteta tavalla, joka olisi ristiriidassa yhteisön etujen kanssa. Yhteisön etuihin kuuluu tämän direktiivin ja perustamissopimuksen 90 artiklan mukaisesti muun muassa kilpailu vaatimukset täyttävien asiakkaiden osalta.

4 artikla

1. Silloin kun maakaasun käsittelylaitosten rakentamiseen tai käyttöön vaaditaan lupa (esimerkiksi toimilupa, lupa, suostumus tai hyväksyntä), jäsenvaltiot tai niiden nimeämät toimivaltaiset viranomaiset myöntävät 2–4 kohdan mukaisesti lupia tällaisten laitosten, putkistojen ja niihin liittyvien laitteiden rakentamiseen ja/tai käyttöön alueellaan. Jäsenvaltiot tai niiden nimeämät toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää lupia samoin perustein myös maakaasun toimittajille ja tukkuasiakkaille.

2. Jos jäsenvaltiossa on käytössä lupajärjestelmä, jäsenvaltioiden on vahvistettava puolueettomat ja syrjimättömät perusteet, jotka yritysten on täytettävä saadakseen luvan maakaasun käsittelylaitosten rakentamiseen ja/tai käyttöön tai hakiessaan lupaa maakaasun toimittamiseen. Syrjimättömät lupien myöntämisperusteet ja syrjimätön lupamenettely on julkistettava.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luvan epäämisen syyt ovat puolueettomia ja syrjimättömiä ja että ne ilmoitetaan hakijalle. Komissiolle on toimitettava tiedoksi syyt lupien epäämiseen. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön menettely, jonka avulla hakijat voivat hakea muutosta epäämispäätökseen.

4. Niiden alueiden kehittämiseksi, joille on vasta äskettäin alettu toimittaa kaasua, ja verkon toiminnan tehostamiseksi yleensä, jäsenvaltiot voivat kieltäytyä myöntämästä lupaa uusien jakeluputkistojen rakentamiseen ja käyttöön tietyllä alueella sen jälkeen, kun tällaisia putkistoja on rakennettu tai aiotaan rakentaa kyseiselle alueelle, ja jos nykyinen tai rakennettavaksi ehdotettu kapasiteetti ei ole täysimääräisesti käytössä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 20 artiklan soveltamista.

5 artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että laaditaan tekniset säännöt, joissa asetetaan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten, varastojen, muiden siirto- ja jakeluverkkojen sekä erillisten linjojen verkkoon liittämisen suunnittelua ja käyttöä koskevat tekniset vähimmäisvaatimukset, ja että nämä säännöt ovat yleisön saatavilla. Näillä teknisillä säännöillä on varmistettava verkkojen yhteentoimivuus, ja niiden on oltava puolueettomat ja syrjimättömät. Ne on annettava tiedoksi komissiolle teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudattavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY⁽¹⁾ 8 artiklan mukaisesti.

III luku

Siirto, varastointi ja nesteytetyn maakaasun käsittely

6 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että siirto- ja varastointiyritykset sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitokset toimivat 7 ja 8 artiklan mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 109, 26.4.1983, s. 8, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 96/139/EY (EYVL L 32, 10.2.1996, s. 31).

7 artikla

1. Kunkin siirto- ja varastointiyrityksen ja/tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen on käytettävä, ylläpidettävä ja kehitettävä taloudellisten edellytysten mukaisesti turvallista, luotettavaa ja tehokasta siirto-, varastointi- ja/tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoa ottaen ympäristö asianmukaisesti huomioon.

2. Siirto- tai varastointiyritys ja/tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitos ei saa missään tapauksessa harjoittaa syrjintää verkon käyttäjien tai käyttäjäryhmien välillä eikä varsinkaan siihen omistussuhteessa olevia yrityksiä suosivalla tavalla.

3. Kunkin siirto- ja varastointiyrityksen ja/tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen on toimitettava mille tahansa toiselle siirto- tai varastointiyritykselle ja/tai jakelu yritykselle tarpeelliset tiedot sen varmistamiseksi, että maakaasun siirto, jakelu ja varastointi voi tapahtua yhteenliitetyn verkon varman ja tehokkaan käytön kanssa yhteensopivalla tavalla.

8 artikla

1. Kunkin siirto- ja varastointiyrityksen ja/tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen on käsiteltävä liiketoiminnan harjoittamisen yhteydessä saamiaan kaupallisesti arkaluonteisia tietoja luottamuksellisina, tämän kuitenkin rajoittamatta 12 artiklan soveltamista tai muun lakiin perustuvan tietojen luovutusvelvollisuuden täyttämistä.

2. Siirtoyritykset eivät itse eivätkä niihin omistussuhteessa olevat yritykset saa yrityksen maakaasun myynnin tai oston yhteydessä käyttää väärin kaupallisesti arkaluonteisia tietoja, joita ne ovat saaneet kolmansilta osapuolilta verkkoonpääsyä järjestettäessä tai siitä neuvoteltaessa.

IV luku

Maakaasun jakelu ja toimitus*9 artikla*

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jakelu yritykset toimivat 10 ja 11 artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot voivat velvoittaa jakelu yritykset ja/tai maakaasun toimittajat toimittamaan maakaasua tietyllä alueella oleville asiakkaille tai tiettyyn asiakasryhmään kuuluville asiakkaille taikka molemmille. Tällaisten toimitusten hintaa voidaan säännellä esimerkiksi kyseisten asiakkaiden yhtäläisen kohtelun varmistamiseksi.

10 artikla

1. Kunkin jakelu yrityksen tehtävänä on käyttää, ylläpitää ja kehittää taloudellisten edellytysten mukaisesti turvallista, luotettavaa ja tehokasta verkkoa ottaen ympäristö asianmukaisesti huomioon.

2. Joka tapauksessa jakelu yritys ei missään tapauksessa saa harjoittaa syrjintää verkon käyttäjien tai käyttäjäryhmien välillä eikä varsinkaan siihen omistussuhteessa olevia yrityksiä suosivalla tavalla.

3. Kunkin jakelu yrityksen on toimitettava mille tahansa toiselle jakelu yritykselle ja/tai siirto- ja/tai varastointi yritykselle tarpeelliset tiedot sen varmistamiseksi, että maakaasun siirto ja jakelu voi tapahtua yhteenliitetyn verkon varman ja tehokkaan käytön kanssa yhteensopivalla tavalla.

11 artikla

1. Kunkin jakelu yrityksen on käsiteltävä liiketoiminnan harjoittamisen yhteydessä saamiaan kaupallisesti arkaluonteisia tietoja luottamuksellisina, tämän kuitenkin rajoittamatta 12 artiklan soveltamista tai muun lakiin perustuvan tietojen luovutusvelvollisuuden täyttämistä.

2. Jakelu yritykset eivät itse eivätkä niihin omistussuhteessa olevat yritykset saa yrityksen maakaasun myynnin tai oston yhteydessä käyttää väärin kaupallisesti arkaluonteisia tietoja, joita ne ovat saaneet kolmansilta osapuolilta verkkoonpääsyä järjestettäessä tai siitä neuvoteltaessa.

V luku

Eriyttäminen ja kirjanpidon avoimuus*12 artikla*

Jäsenvaltioilla tai niiden nimeämillä toimivaltaisilla viranomaisilla, mukaan lukien 21 artiklan 2 kohdassa ja 23 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut riitojen ratkaisemisesta vastaavat viranomaiset, on oltava oikeus tutustua maakaasualan yritysten 13 artiklan mukaisiin tileihin, joiden tietoja ne tarvitsevat tehtäviään hoitaessaan. Jäsenvaltioiden ja nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten, riitojen ratkaisemisesta vastaavat viranomaiset mukaan lukien, on käsiteltävä kaupallisesti arkaluonteisia tietoja luottamuksellisina. Jäsenvaltiot voivat poiketa luottamuksensuojan periaatteesta, jos se on tarpeen toimivaltaisten viranomaisten tehtävien hoitamisen kannalta.

13 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että maakaasualan yritysten kirjanpito hoidetaan tämän artiklan 2–5 kohdan mukaisesti.

2. Maakaasualan yritysten on niiden omistusrakenteesta tai oikeudellisesta muodosta riippumatta laadittava tilinsä, annettava ne tarkastettaviksi ja julkaistava tilinpäätöksensä perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä 25 päivänä heinäkuuta 1978 annetun neljännen neuvoston direktiivin 78/660/ETY⁽¹⁾ nojalla annetun yhtiöiden, joiden osakkaiden vastuu on rajoitettu, tilinpäätöksiä koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Yritysten, joilla ei lain mukaan ole velvoitetta julkaista tilinpäätöstään, on pidettävä pääkonttorissaan yleisön saatavilla jäljennöstä tilinpäätöksestään.

3. Integroituneiden maakaasualan yritysten sisäisessä kirjanpidossa on oltava erilliset tilit maakaasun siirto-, jakelu- ja varastointitoiminnoille ja tarvittaessa konsolidoidut tilit muista kuin maakaasualan kuuluvista toiminnoista siten kuin niitä vaadittaisiin tekemään, jos erilliset yritykset harjoittaisivat kyseisiä toimintoja, jotta vältetään syrjintä, ristiinsubventiot ja kilpailun vääristyminen. Sisäiseen kirjanpitoon kuuluu erillisen taseen ja tuloslaskelman laatiminen kustakin toiminnosta.

Jos sovelletaan 16 artiklaa ja jos verkkoon pääsy perustuu siirto- ja jakelutoiminnot käsittävään yhteen maksuun, siirto ja jakelu voidaan kirjanpidossa yhdistää.

4. Yritysten on eriteltävä sisäisessä kirjanpidossaan varojen ja velkojen sekä menojen ja tulojen jakautumista sekä poistoja koskevat säännöt, joita ne noudattavat 3 kohdassa tarkoitettua eriytettyä kirjanpitoa laatiessaan, tämän kuitenkin rajoittamatta kansallisten kirjanpitosääntöjen soveltamista. Näitä sääntöjä saa muuttaa ainoastaan poikkeustapauksissa. Tällaiset muutokset on ilmoitettava ja asianmukaisesti perusteltava.

5. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on ilmoitettava kaikki tärkeät liiketoimet, jotka on suoritettu omistussuhteessa olevien yritysten kanssa.

⁽¹⁾ EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 94/8/EY (EYVL L 82, 25.3.1994, s. 33).

VI luku

Verkkoon pääsy

14 artikla

Järjestääkseen verkkoon pääsyn jäsenvaltiot voivat valita toisen tai molemmat 15 ja 16 artiklassa tarkoitetuista menettelyistä. Näissä menettelyissä käytettävien arviointiperusteiden on oltava tasapuolisia, avoimia ja syrjimättömiä.

15 artikla

1. Jos kyseessä on neuvotteluihin perustuva verkkoon pääsy, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta yhteenliitetyn verkon alueella tai sen ulkopuolella olevat maakaasualan yritykset ja vaatimukset täyttävät asiakkaat voivat neuvotella verkkoon pääsystä vapaaehtoisin kauppasopimuksiin perustuvien keskinäisten toimitussopimusten tekemiseksi. Osapuolet on veloitettava neuvottelemaan verkkoon pääsystä vilpittömässä mielessä.

2. Verkkoon pääsyä koskevista sopimuksista on neuvoteltava asianomaisten maakaasualan yritysten kanssa. Jäsenvaltioiden on vaadittava maakaasualan yrityksiä julkaisemaan verkon käyttöä koskevat tärkeimmät kaupalliset toimitusehtonsa vuoden kuluessa tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja sen jälkeen vuosittain.

16 artikla

Säännellyn verkkoonpääsymenettelyn valinneiden jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta joko yhteenliitetyn verkon alueella ja/tai sen ulkopuolella olevat maakaasualan yritykset ja vaatimukset täyttävät asiakkaat saavat julkaistuihin tariffeihin ja/tai muihin käyttöä koskeviin ehtoihin ja velvoitteisiin perustuvan oikeuden päästä kyseiseen verkkoon. Verkkoonpääsoikeus voidaan antaa vaatimukset täyttävälle asiakkaille antamalla heidän tehdä toimitussopimus sellaisten kilpaillevien maakaasualan yritysten kanssa, jotka eivät ole verkon omistajia ja/tai verkkoa hoitavia yrityksiä tai tällaiseen yritykseen omistussuhteessa olevia yrityksiä.

17 artikla

1. Maakaasualan yritykset voivat evätä verkkoon pääsyn kapasiteetin puutteen vuoksi, tai jos verkkoon pääsy estäisi niitä täyttämästä 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja, niille määrättyjä julkisen palvelun velvoitteita tai ota tai maksa -sopimuksiin liittyvien vakavien taloudellisten tai rahoitusvaikeuksien vuoksi, ottaen huomioon 25 artiklassa säädetyt perusteet ja menettelyt sekä jäsenval-

tion kyseisen artiklan 1 kohdan mukaisesti valitseman vaihtoehdon. Epäämisen syyt on perusteltava asianmukaisesti.

2. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kapasiteetin puutteen tai liittymän puuttumisen vuoksi verkkoon pääsyn epäävät maakaasualan yritykset tekevät tarpeelliset parannukset niiltä osin kuin se on taloudellista tai silloin kun mahdollinen asiakas on valmis maksamaan niistä. Jos jäsenvaltio soveltaa 4 artiklan 4 kohdan säännöksiä, jäsenvaltion on toteutettava kyseiset toimenpiteet.

18 artikla

1. Jäsenvaltioiden on määriteltävä vaatimukset täyttävät asiakkaat eli sellaiset jäsenvaltion alueella olevat asiakkaat, joilla on oikeus tilata tai joille voidaan myydä maakaasua 15 ja 16 artiklan mukaisesti, ja kaikkien tämän artiklan 2 kohdassa mainittujen asiakkaiden on kuuluttava vaatimukset täyttäviin asiakkaisiin.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ainakin kaikki seuraavat asiakkaat määritellään vaatimukset täyttäviksi asiakkaiksi:

- kaasuvoimantuottajat niiden vuosikulutuksesta riippumatta; säilyttääkseen tasapainon sähkömarkkinoiltaan jäsenvaltiot voivat kuitenkin ottaa käyttöön raja-arvon, joka ei saa olla korkeampi kuin muille loppukäyttäjille asetettu arvo ja joka lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitosten on ylitettävä, jotta niitä voitaisiin pitää vaatimukset täyttävinä asiakkaina. Nämä raja-arvot on ilmoitettava komissiolle,
- muut loppukäyttäjät, jotka kuluttavat käyttöpaikka-kohtaisesti yli 25 miljoonaa kuutiometriä kaasua vuodessa.

3. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että 1 kohdassa tarkoitetun vaatimukset täyttävien asiakkaiden määritelmän soveltaminen johtaa markkinoiden avautumiseen, joka vastaa vähintään 20:tä prosenttia kansallisten kaasumarkkinoiden kaasun kokonaisvuosikulutuksesta.

4. Edellä 3 kohdassa mainittu osuus kasvaa 28 prosenttiin kansallisten kaasumarkkinoiden kokonaisvuosikulutuksesta viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta ja 33 prosenttiin kymmenen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta.

5. Jos 1 kohdassa tarkoitetun vaatimukset täyttävien asiakkaiden määritelmän soveltaminen johtaa suurempaan markkinoiden avautumiseen kuin 30 prosenttiin kansallisten kaasumarkkinoiden kaasun kokonaisvuosikulutuksesta, kyseinen jäsenvaltio voi muuttaa vaatimukset täyttävien asiakkaiden määritelmää niin, että markkinoiden avautumista ei kuitenkaan rajoiteta alle 30 prosent-

tiin tästä kulutuksesta. Jäsenvaltiot voivat muuttaa vaatimukset täyttävien asiakkaiden määritelmää tasapuolisesti siten, ettei tietynlaisille tai tiettyyn ryhmään kuuluville vaatimukset täyttävälle asiakkaille aiheudu erityistä haittaa, ottaen kuitenkin huomioon olemassa olevat markkinarakenteet.

6. Jäsenvaltioiden on toteutettava seuraavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niiden maakaasumarkkinoiden avautuminen kasvaa kymmenen vuoden aikana:

- edellä 2 kohdan toisessa luettelamakohdassa vaatimukset täyttävälle asiakkaille asetettu raja-arvo, kaasuvoimayhtiöitä lukuun ottamatta, lasketaan viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta 15 miljoonaa kuutiometriin vuodessa käyttöpaikkakohtaisen kulutuksen perusteella ja kymmenen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta 5 miljoonaa kuutiometriin samalla perusteella,
- edellä 5 kohdassa mainittu osuus kasvaa 38 prosenttiin kansallisten kaasumarkkinoiden kokonaisvuosikulutuksesta viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta ja 43 prosenttiin tästä kulutuksesta kymmenen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta.

7. Uusien markkina-alueiden osalta tässä artiklassa säädettyä markkinoiden asteittaista avautumista sovelletaan 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun poikkeuksen voimassaoloajan päättymisestä.

8. Jos jakeluyrityksiä ei ole määritelty 1 kohdan perusteella vaatimukset täyttäviksi asiakkaiksi, niillä on oikeus tilata 15 ja 16 artiklan mukaisesti maakaasua määrä, jonka niiden sellaiset asiakkaat kuluttavat, jotka on määritelty vaatimukset täyttäviksi asiakkaiksi niiden jakeluverkon alueella, maakaasun toimittamiseksi kyseisille asiakkaille.

9. Jäsenvaltioiden on julkaistava vuosittain 31 päivään tammikuuta mennessä 1 kohdassa tarkoitetut vaatimukset täyttävien asiakkaiden määrittelyperusteet. Nämä sekä muut asianmukaiset tiedot, joilla perustellaan tässä artiklassa tarkoitetun markkinoiden avautumisen toteutumista, on lähetettävä komissiolle julkaistavaksi *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Komissio voi pyytää jäsenvaltiota muuttamaan määritelmiään, jos ne muodostavat esteitä tämän direktiivin asianmukaiselle soveltamiselle maakaasun sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta. Jos asianomainen jäsenvaltio ei noudata tällaista pyyntöä kolmen kuukauden kuluessa, lopullinen päätös tehdään menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 13 päivänä heinäkuuta 1987 tehdyn neuvoston päätöksen 87/373/ETY⁽¹⁾ 2 artiklassa esitetyn menettelyn I mukaisesti.

(¹) EYVL L 197, 18.7.1987, s. 33.

19 artikla

1. Jotta vältetään epätasapaino kaasumarkkinoiden avautumisessa 28 artiklassa mainittuna ajanjaksona:

- a) vaatimukset täyttävän asiakkaan kanssa jonkin toisen jäsenvaltion järjestelmän puitteissa tehtäviä, 15, 16 ja 17 artiklan säännösten mukaisia kaasuntoimitussopimuksia ei kielletä, jos kyseistä asiakasta pidetään vaatimukset täyttävänä molemmissa järjestelmissä,
- b) silloin kun a alakohdassa mainitut liiketoimet kielletään sen vuoksi, että asiakas täyttää vaatimukset vain yhdessä järjestelmässä, komissio voi markkinatilanteen ja yhteisen edun huomioon ottaen velvoittaa kieltävän osapuolen toteuttamaan pyydetyn kaasutoimituksen sen jäsenvaltion pyynnöstä, jossa vaatimukset täyttävä asiakas sijaitsee.

2. Rinnakkain 28 artiklassa määrätyn menettelyn ja aikataulun kanssa sekä viimeistään puolessavälissä kyseisessä artiklassa määrättyä ajanjaksoa, komissio harkitsee 1 kohdan b alakohdan soveltamista markkinoiden kehityksen perusteella ottaen huomioon yhteisen edun. Komissio arvioi tilanteen saatujen kokemusten perusteella ja ilmoittaa mahdollisesta 1 kohdan b alakohdan säännöksiin liittyvästä epätasapainosta kaasumarkkinoiden avautumisessa.

20 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet, jotta:

- jäsenvaltion alueelle sijoittautuneilla maakaasualan yrityksillä on mahdollisuus toimittaa kaasua erillisen linjan kautta 18 artiklassa määritellyille asiakkaille,
- kaikilla kyseisillä, vaatimukset täyttävillä jäsenvaltion alueelle sijoittautuneilla asiakkailla on mahdollisuus vastaanottaa maakaasua erillisen linjan kautta.

2. Silloin, kun erillisten linjojen rakentamiseen tai käyttöön vaaditaan lupa, (esimerkiksi toimilupa, lupa, suostumus tai hyväksyntä), jäsenvaltioiden tai niiden nimeämän toimivaltaisen viranomaisen on laadittava arviointiperusteet, joita käytetään myönnettäessä lupia niiden alueella tapahtuvaan erillisten linjojen rakentamiseen tai käyttöön. Näiden arviointiperusteiden on oltava tasapuoliset, avoimet ja syrjimättömät.

3. Jäsenvaltiot voivat määrätä, että luvan saaminen erillisen linjan rakentamiseksi edellyttää joko verkkoon pääsyn epäämistä 17 artiklan nojalla tai riitojen ratkaisumennettelyn aloittamista 21 artiklan mukaisesti.

21 artikla

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että osapuolet neuvottelevat verkkoon pääsystä vilpittömässä mielessä ja että ne eivät käytä neuvotteluasemaansa väärin estääkseen neuvottelujen onnistumisen.

2. Jäsenvaltioiden on nimettävä osapuolista riippumaton toimivaltainen viranomainen ratkaisemaan pikaisesti kyseessä oleviin neuvotteluihin liittyvät riidat. Tämän viranomaisen on ratkaistava erityisesti riidat, jotka koskevat tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia neuvotteluja ja verkkoon pääsyn epäämistä. Toimivaltaisen viranomaisen on annettava ratkaisunsa viipymättä tai mahdollisuuksien mukaan kahdentoista viikon kuluessa siitä, kun asia on annettu sen käsiteltäväksi. Tähän viranomaiseen vetoaminen ei rajoita yhteisön oikeuden mukaisen kanneoikeuden käyttöä.

3. Rajojen yli ulottuvat riitatapaukset ratkaisee se viranomainen, jonka alueeseen verkon käytön tai verkkoon pääsyn epäävän maakaasualan yrityksen verkko kuuluu. Jos rajojen yli ulottuvissa riitatapauksissa verkko kuuluu useamman kuin yhden riitojen ratkaisemisesta vastaavan viranomaisen alaisuuteen, viranomaiset neuvottelevat keskenään varmistaakseen sen, että tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan johdonmukaisesti.

22 artikla

Jäsenvaltioiden on luotava asianmukaiset ja tehokkaat menetelmät sääntelyn, valvonnan ja avoimuuden varmistamiseksi, jotta vältetään määräävän aseman väärinkäyttö erityisesti kuluttajien etujen vastaisella tavalla ja kaikenlainen markkinoiden valtauksen tähtäävä käyttäytyminen. Näissä menetelmissä on otettava huomioon perustamissopimuksen määräykset ja erityisesti sen 86 artikla.

23 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että maakaasualan yritykset ja asiakkaat, joiden edellytetään 18 artiklan nojalla olevan vaatimukset täyttäviä asiakkaita, voivat tämän artiklan mukaisesti sijainnistaan riippumatta päästä käyttämään tuotantovaiheen putkistoja ja laitoksia, jotka tarjoavat putkistojen käytön edellyttämiä teknisiä palveluja, lukuun ottamatta niitä kyseisten putkistojen osia ja laitoksia, joita käytetään paikallisessa tuotantotoiminnassa sillä kentällä, jossa kaasua tuotetaan. Näistä toimenpiteistä on ilmoitettava komissiolle 29 artiklan säännösten mukaisesti.

2. Jäsenvaltio päättää 1 kohdassa tarkoitetun käytön edellytyksistä asiaa koskevien oikeudellisten välineiden mukaisesti. Jäsenvaltioiden on pyrittävä oikeudenmukaiseen ja avoimeen pääsyyn, kilpailullisten maakaasumark-

kinoiden aikaansaamiseen ja määräävän aseman väärinkäytön välttämiseen ottaen huomioon toimitusvarmuuden ja toimitusten säännöllisyyden, käyttövalmiin tai helposti käyttöön saatavan kapasiteetin sekä ympäristön suojelun. Seuraavat seikat voidaan ottaa huomioon:

- a) tarve evätä pääsy, jos teknisiä vaatimuksia ei täytetä eikä voida kohtuullisesti täyttää,
- b) tarve välttää vaikeudet, joita ei voida kohtuullisesti poistaa ja jotka saattaisivat vaarantaa hiilivetyjen nykyisen ja suunnitellun tulevan tuotannon tehokkuuden, mukaan lukien niillä kentillä, joiden taloudellinen kannattavuus on heikko,
- c) tarve ottaa huomioon tuotantovaiheen putkistojen omistajan tai niiden hoitajan kaasun siirtoa ja jalostusta koskevat asianmukaisesti perustellut kohtuulliset tarpeet sekä kaikkien muiden tuotantovaiheen putkistojen tai niihin liittyvien jalostus- tai käsittelylaitosten käyttäjien edut, joihin tämä voi vaikuttaa, ja
- d) tarve soveltaa jäsenvaltion lakeja ja hallinnollisia menettelyjä yhteisön lainsäädännön mukaisesti myönnettäessä lupia tuotantoon ja tuotantovaiheen kehittämiseen.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niillä on riitojen ratkaisemiseen soveltuvat menettelyt, mukaan lukien osapuolista riippumaton viranomainen, jolla on käytettävissään kaikki asiaa koskevat tiedot tuotantovaiheen putkistojen käyttöä koskevien riitojen ratkaisemiseksi viipymättä, ottaen huomioon 2 kohdassa esitetyt perusteet ja kyseisten putkistojen käyttöä koskevissa neuvotteluissa mahdollisesti mukana olevien osapuolten lukumäärän.

4. Rajojen yli ulottuvat riitatapaukset ratkaistaan sen jäsenvaltion riitojen ratkaisumenettelyn mukaisesti, jonka lainkäyttövaltaan kuuluvat ne tuotantovaiheen putkistot, joihin pääsy on evätty. Jos rajojen yli ulottuvassa riitatapauksessa riidanalainen putkisto ulottuu useamman kuin yhden jäsenvaltion alueelle, asianomaiset jäsenvaltiot neuvottelevat keskenään varmistaakseen, että tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan johdonmukaisesti.

VII luku

Loppusäännökset

24 artikla

1. Jos energiamarkkinoilla ilmenee äkillinen kriisi tai jos ihmisten, laitteiden tai laitosten turvallisuus tai verkon

toiminta vaarantuu, jäsenvaltio voi toteuttaa tilapäisesti tarpeellisia varotoimenpiteitä.

2. Näiden toimenpiteiden on aiheutettava mahdollisimman vähän häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle, eivätkä ne saa ulottua laajemmalle kuin on ehdottoman välttämätöntä äkillisesti ilmenneiden vaikeuksien poistamiseksi.

3. Asianomaisen jäsenvaltion on viipymättä ilmoitettava kyseisistä toimenpiteistä muille jäsenvaltioille ja komissiolle, joka voi päättää, että kyseisen jäsenvaltion on muutettava toimenpiteitä tai lopetettava ne, jos ne vääristävät kilpailua ja vaikuttavat kauppaan haitallisesti yhteisen edun vastaisella tavalla.

25 artikla

1. Jos maakaasualan yritys kokee tai katsoo joutuvansa kokemaan vakavia taloudellisia tai rahoituksellisia vaikeuksia, koska se on sitoutunut yhdessä tai useammassa kaasun hankintasopimuksessa hyväksyttyyn ota tai maksa-sitoumukseen, asianomaiselta jäsenvaltiolta tai nimetyltä toimivaltaiselta viranomaiselta on mahdollista hakea tilapäistä poikkeusta 15 ja/tai 16 artiklaan. Hakemukset on tehtävä tapauskohtaisesti jäsenvaltioiden valinnan mukaan joko ennen verkkoon pääsyn epäämistä tai sen jälkeen. Jäsenvaltiot voivat myös antaa maakaasualan yrityksen valita, tekeekö se hakemuksen ennen verkkoon pääsyn epäämistä vai sen jälkeen. Jos maakaasualan yritys on evännyt verkkoon pääsyn, hakemus on tehtävä viipymättä. Hakemuksiin on liitettävä kaikki tarvittavat tiedot ongelman laadusta ja laajuudesta sekä maakaasualan yrityksen toteuttamista toimista ongelman ratkaisemiseksi.

Ellei vaihtoehtoisia ratkaisuja ole kohtuullisesti käytettävissä, jäsenvaltio tai nimetty toimivaltainen viranomainen voi päättää poikkeuksen myöntämisestä 3 kohdan säännökset huomioon ottaen.

2. Jäsenvaltion tai nimetyn toimivaltaisen viranomaisen on viipymättä ilmoitettava komissiolle poikkeuksen myöntämisestä ja liitettävä mukaan kaikki poikkeusta koskevat asiaankuuluvat tiedot. Tällaiset tiedot voidaan toimittaa komissiolle koosteena, ja komission on voitava tehdä perusteltu päätös toimitettujen tietojen pohjalta. Komissio voi neljän viikon kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta vaatia kyseistä jäsenvaltiota tai nimettyä toimivaltaista viranomaista muuttamaan päätöstä poikkeuksen myöntämisestä tai peruuttamaan sen. Jos kyseinen jäsenvaltio tai nimetty toimivaltainen viranomainen ei

noudata vaatimusta neljän viikon kuluessa, lopullinen päätös tehdään viipymättä päätöksen 87/373/ETY 2 artiklassa esitetyn menettelyn I mukaisesti.

Komissio pitää kaupallisesti arkaluonteiset tiedot luottamuksellisina.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista poikkeuksista päätetäessä joko jäsenvaltio tai nimetty toimivaltainen viranomainen sekä komissio ottavat huomioon erityisesti seuraavat perusteet:

- a) tavoite toteuttaa kilpailulliset kaasumarkkinat,
- b) tarve täyttää julkisen palvelun velvoitteet ja varmistaa toimitusvarmuus,
- c) maakaasualan yrityksen asema kaasumarkkinoilla ja markkinoiden nykyinen kilpailutilanne,
- d) maakaasualan yritysten ja siirtoyritysten ja vaatimukset täyttävien asiakkaiden taloudellisten ja rahoitussellisten vaikeuksien vakavuus,
- e) kyseisen sopimuksen tai sopimusten allekirjoituspäivät ja ehdot, mukaan lukien se, missä määrin niissä on otettu huomioon markkinoilla tapahtuvat muutokset,
- f) yritykset ratkaista ongelma,
- g) se, missä määrin ota tai maksa -hankintasopimuksen hyväksyneen yrityksen voidaan kohtuudella olettaa voineen arvioida tämän direktiivin säännökset huomioon ottaen, että seurauksena saattaisi olla vakavia vaikeuksia,
- h) kyseisen verkon yhteenliittymisen aste muiden verkkojen kanssa ja näiden verkkojen yhteentoimivuus, ja
- i) poikkeuksen myöntämisen vaikutukset tämän direktiivin asianmukaiseen soveltamiseen maakaasun sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta.

Ennen tämän direktiivin voimaantuloa tehtyjä ota tai maksa -sopimuksia koskevasta poikkeuspyynnöstä tehty päätös ei saisi johtaa siihen, että on mahdotonta löytää taloudellisesti kannattavia vaihtoehtoisia myyntikanavia. Vakavia vaikeuksia ei kuitenkaan katsota olevan silloin, kun maakaasun myynti ei laske alle ota tai maksa -hankintasopimuksen mukaisen vähimmäiskäyttömäärän ja kun kyseistä ota tai maksa -hankintasopimusta voidaan mukauttaa tai kun maakaasualan yritys pystyy löytämään vaihtoehtoisia myyntikanavia.

4. Maakaasualan yritykset, joille ei ole myönnetty 1 kohdassa tarkoitettua poikkeusta, eivät saa evätä tai eivät enää saa evätä verkkoon pääsyä kaasunhankintasopimuksessa hyväksytyjen ota tai maksa -sitoumusten vuoksi. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että VI luvun asiaa koskevia säännöksiä noudatetaan.

5. Edellä mainittujen säännösten mukaisten poikkeusten on oltava asianmukaisesti perusteltuja. Komissio julkaisee päätöksen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

6. Komissio antaa viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta arviointikertomuksen tämän artiklan soveltamisesta saaduista kokemuksista, jotta Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat ajoissa harkita, onko tätä artiklaa tarpeen mukauttaa.

26 artikla

1. Ne jäsenvaltiot, jotka eivät ole suoraan liittyneet minkään muun jäsenvaltion yhteenliittettyyn verkkoon ja joilla on vain yksi pääasiallinen ulkopuolinen maakaasun toimittaja, voivat poiketa tämän direktiivin 4 artiklan, 18 artiklan 1, 2, 3, 4 ja 6 kohdan ja/tai 20 artiklan säännöksistä. Toimittajan, jonka markkinaosuus on yli 75 prosenttia, katsotaan olevan pääasiallinen toimittaja. Tämän poikkeuksen voimassaolo lakkaa ilman eri toimenpiteitä siitä hetkestä, kun vähintään yksi näistä edellytyksistä ei enää täyty. Tällaisesta poikkeuksesta on ilmoitettava komissiolle.

2. Jäsenvaltio, joka voidaan määritellä uudeksi markkina-alueeksi ja jossa tämän direktiivin täytäntöönpano aiheuttaisi merkittäviä ongelmia, jotka eivät liity 25 artiklassa tarkoitettuihin ota tai maksa -sopimusten sitoumuksiin, voi poiketa tämän direktiivin 4 artiklan, 18 artiklan 1, 2, 3, 4 ja 6 kohdan ja/tai 20 artiklan säännöksistä. Tämän poikkeuksen voimassaolo lakkaa ilman eri toimenpiteitä, kun jäsenvaltiota ei enää voida pitää uutena markkina-alueena. Tällaisesta poikkeuksesta on ilmoitettava komissiolle.

3. Jos tämän direktiivin täytäntöönpanosta aiheutuisi merkittäviä ongelmia jonkin jäsenvaltion maantieteellisesti rajatulla alueella, erityisesti perussiirtoverkon kehittämisessä, jäsenvaltio voi investointien edistämiseksi hakea komissiolta väliaikaista poikkeusta 4 artiklan, 18 artiklan 1, 2, 3, 4 ja 6 kohdan ja/tai 20 artiklan säännöksistä kyseisen alueen kehittämiseksi.

4. Komissio voi myöntää 3 kohdassa tarkoitettua poikkeuksen ottaen huomioon erityisesti seuraavat kriteerit:

- sellaisen infrastruktuurin luomiseen tarvittavat investoinnit, jonka käyttö ei olisi taloudellista kilpailullisissa markkinaolosuhteissa,
- tarvittavien investointien määrän ja tuottavuusnäykymät,
- kyseisellä alueella olevan kaasuverkon koon ja kehityksasteen,
- kyseisten maakaasumarkkinoiden tulevaisuudennäykymät,
- kyseisen alueen tai seudun maantieteellinen koko ja erityispiirteet sekä
- sosioekonomiset ja demografiset tekijät.

Poikkeus voidaan myöntää ainoastaan siinä tapauksessa, että alueella ei ole minkäänlaista kaasuverkkoa tai sellainen on ollut olemassa alle kymmenen vuotta. Väliaikainen poikkeus voi olla voimassa enintään kymmenen vuotta sen jälkeen, kun alueella alettiin toimittaa kaasua.

5. Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille 3 kohdan mukaisista hakemuksista luottamuksellisuutta noudattaen ennen 4 kohdan mukaisen päätöksen tekemistä. Tämä päätös sekä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut poikkeukset julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

27 artikla

1. Komissio antaa tämän direktiivin voimaantuloa seuraavan vuoden loppuun mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen yhdenmukaistamisvaatimuksista, jotka eivät liity tämän direktiivin säännöksiin. Komissio liittyy kertomukseen tarvittaessa sellaiset yhdenmukaistamista koskevat ehdotukset, jotka ovat tarpeen maakaasun sisämarkkinoiden tehokkaan toiminnan kannalta.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto esittävät kantansa näistä ehdotuksista kahden vuoden kuluttua siitä, kun ehdotukset on annettu niiden käsiteltäviksi.

28 artikla

Komissio tarkastelee tämän direktiivin soveltamista ja antaa kertomuksen maakaasun sisämarkkinoiden toiminnasta ja 3 artiklassa esitettyjen yleisten sääntöjen täytäntöönpanosta saaduista kokemuksista, jotta Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat saatujen kokemusten perusteella sopivana ajankohtana harkita mahdollisuutta antaa säännöksiä maakaasun sisämarkkinoiden edelleen kehittämisestä, mikä toteutuisi kymmenen vuoden kuluttua direktiivin voimaantulosta.

29 artikla

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään kahden vuoden kuluttua 30 artiklassa mainitusta päivästä. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin, tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten tällainen viittaus tehdään.

30 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

31 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 22 päivänä kesäkuuta 1998.

Euroopan parlamentin puolesta

J. M. GIL-ROBLES

Puhemies

Neuvoston puolesta

J. CUNNINGHAM

Puheenjohtaja

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/31/EY,

annettu 22 päivänä kesäkuuta 1998,

sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin 93/6/ETY muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 57 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen virkkeen,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ottavat huomioon Euroopan rahapoliittisen instituutin lausunnon ⁽³⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrättyä menettelyä ⁽⁴⁾,

sekä katsovat, että

- 1) hyödykekauppaan ja hyödykejohdannaisiin liittyvistä riskeistä säädetään nykyisin luottolaitosten vakavaraisuussuhteesta 18 päivänä joulukuuta 1989 annetussa neuvoston direktiivissä 89/647/ETY ⁽⁵⁾; näihin asemiin liittyvistä markkinariskeistä ei kuitenkaan ole tarkasti säädetty direktiivillä 89/64/ETY; on tarpeen laajentaa ”kaupankäyntisalkun” käsitettä hyödykeasemiin ja hyödykejohdannaisasemiin, joita pidetään hallussa kaupankäyntitarkoituksiin ja joista aiheutuu pääasiassa markkinariskejä; laitosten on noudatettava tätä direktiiviä niiden koko liiketoiminnasta aiheutuvien hyödykeriskien kattamisen osalta; joidenkin hyödykefutuureilla kauppaa käyvien syyllistyminen vakaviin petoksiin aiheuttaa yhteisölle yhä enem-

män huolta ja vaarantaa futuureilla käytävän kaupan mainetta ja yhtenäisyyttä; komission olisi harkittava asianmukaisen vakavaraisuuden valvontajärjestelmän määrittämistä näiden petollisten menettelyjen ehkäisemiseksi tulevaisuudessa,

- 2) sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä 15 päivänä maaliskuuta 1993 annetussa neuvoston direktiivissä 93/6/ETY ⁽⁶⁾ säädetään sijoituspalveluyrityksille ja luottolaitoksille aiheutuvien markkinariskeihin liittyvän omia varoja koskevan vaatimuksen kaavamaisesta laskentatavasta; laitokset ovat kehittäneet omia riskienhallintajärjestelmiä (sisäisiä malleja), joiden tarkoitus on mitata kaavamaisesta laskentatapaa tarkemmin sijoituspalveluyrityksille ja luottolaitoksille aiheutuvat markkinariskit; tarkempien menetelmien käyttöä riskien mittauksessa olisi kannustettava,

- 3) tällaisten sisäisten mallien käyttö omia varoja koskevien vaatimusten laskemisessa edellyttää tiukkoja sisäisen valvonnan menetelmiä ja sitä, että toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät mallin käytön ja valvovat sitä; sisäisten mallien tuottamien tulosten jatkuva luotettavuus olisi tarkistettava mallin ennustekyvyn arvioinnin avulla,

- 4) on aiheellista, että toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että käytetään pörssilistalla olevien futuuri- ja optioiden sekä siirtymäkauden aikana samankaltaisten pörssilistan ulkopuolisten johdannaisten (over-the-counter-johdannaiset) vakuusvaatimuksia tämän direktiivin mukaisesti lasketun omia varoja koskevan vaatimuksen sijasta edellyttäen, että tämä ei johda omia varoja koskevaan vaatimukseen, joka on alhaisempi kuin tässä direktiivissä säädettyjen muiden menetelmien mukaisesti laskettu omia varoja koskeva vaatimus; tämän periaatteen noudattaminen ei edellytä, että tätä periaatetta soveltavien laitosten on jatkuvasti tar-

⁽¹⁾ EYVL C 240, 6.8.1997, s. 24 ja EYVL C 118, 17.4.1998, s. 16.

⁽²⁾ EYVL C 19, 21.1.1998, s. 9.

⁽³⁾ Lausunto annettu 7. lokakuuta 1997.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 18. joulukuuta 1997 (EYVL C 14, 19.1.1998), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 9 päivänä maaliskuuta 1998 (EYVL C 135, 30.4.1998, s. 7), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 30. huhtikuuta 1998 (EYVL C 152, 18.5.1998). Neuvoston päätös, tehty 19. toukokuuta 1998.

⁽⁵⁾ EYVL L 386, 30.12.1989, s. 14, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/32/EY (ks. tämän virallisen lehden sivu 26).

⁽⁶⁾ EYVL L 141, 11.6.1993, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/33/EY (ks. tämän virallisen lehden sivu 29).

kistettava, että kyseiset vakuusvaatimukset vastaavat tässä direktiivissä säädettyjen muiden menetelmien mukaisesti laskettuja omia varoja koskevia vaatimuksia,

- 5) sisäisiin malleihin perustuvien kehittyneempien riskienhallintamenetelmien käytön lisäämiseksi laajemmalla kansainvälisellä tasolla hyväksytyt säännöt alentavat kolmansien maiden luottolaitosten omia varoja koskevia vaatimuksia; nämä luottolaitokset kilpailevat jäsenvaltioissa rekisteröityjen sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten kanssa; ainoastaan muuttamalla direktiiviä 93/6/ETY voidaan jäsenvaltioissa rekisteröidylle sijoituspalveluyrityksille ja luottolaitoksille antaa samanlaiset kannustimet sisäisten mallien kehittämiseen ja käyttämiseen,
- 6) markkinariskeihin liittyvien omia varoja koskevien vaatimusten laskemiseksi kulta-asemia ja kultaan perustuvia johdannaisopimusasemia olisi käsiteltävä samalla tavalla kuin valuutta-asemia,
- 7) etuoikeusasemaltaan huonommassa asemassa olevan velan liikkeeseenlasku ei ilman muuta merkitse sitä, että liikkeeseenlaskijan osakkeita ei voitaisi sisällyttää kaupankäyntisalkkuun, joka oikeuttaa erityisen riskin laskemiseen 2 prosentin mukaan direktiivin 93/6/ETY liitteessä I olevan 33 kohdan mukaisesti,
- 8) tämä direktiivi on sopusoinnussa pankkivalvontaviranomaisten kansainvälisen yhteistyöelimen markkinariskin ja hyödykeasemien ja hyödykejohdannaisasemien kohtelua rahoitusvalvonnassa koskevan työn kanssa,
- 9) tämän direktiivin yhtenäisen soveltamisen varmistamiseksi on tarpeen, että sijoituspalveluyrityksillä ja luottolaitoksilla, jotka käyvät merkittävää hyödykekauppaa, joilla on hajautettu hyödykesalkku ja jotka eivät vielä voi käyttää malleja hyödykeriskeihin liittyvän, omia varoja koskevan vaatimuksen laskemiseen, on tarvittaessa käytettävissään siirtymäkauden omia varoja koskeva järjestelmä, ja
- 10) tämän direktiivin antaminen on tarkoituksenmukaisin keino asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi, eikä sillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 93/6/ETY seuraavasti:

1. Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

- a) Korvataan 6 kohdan a alakohdan sekä 6 kohdan b alakohdan johdantokappale ja sen i ja ii kohta seuraavasti:
 - ”a) laitoksen omistamat rahoitusvälineitä, hyödykkeitä ja hyödykejohdannaisia koskevat asemat, jotka laitokset ottavat niiden jälleennyntiä varten ja/tai jotka tämä laitos on ottanut voidakseen hyötyä lyhyellä aikavälillä niiden tosiasiallisista ja/tai odotetuista ostojen ja myyntihinnan välisistä erotuksista taikka muista hinnan tai koron vaihteluista, sekä rahoitusvälineiden, hyödykkeiden ja hyödykejohdannaisasemien (matched principal broking) tai asemat, joita pidetään hallussa muiden kaupankäyntisalkun erien suojaamiseksi,
 - b) riskit, jotka liittyvät liitteessä II olevassa 1, 2, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin selvittämättä jääneisiin kauppoihin, luottokauppaan tai pörssilistan ulkopuolella oleviin johdannaisopimuksiin, riskit, jotka liittyvät takaisinosopimuksiin ja arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi antamiseen ja jotka koskevat a alakohdan mukaisia liitteessä II olevassa 4 kohdassa tarkoitettuja kaupankäyntivarausten kuuluvia arvopapereita tai hyödykkeitä, ja toimivaltaisten viranomaisten luvalla riskit, jotka liittyvät kyseisessä 4 kohdassa tarkoitettuun käänteiseen takaisinosopimukseen ja arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi ottamista koskeviin opimuksiin, jotka täyttävät joko i, ii, iii, ja v kohdassa esitetyt edellytykset tai jäljempänä iv ja v kohdassa esitetyt edellytykset:
 - i) riskit arvioidaan päivittäin markkinahintaan liitteessä II säädettyjen menettelyjen mukaisesti;
 - ii) vakuus mukautetaan siten, että kyseistä sopimusta tai liiketointa koskevat arvopapereiden tai hyödykkeiden arvon merkitsevät muutokset otetaan huomioon toimivaltaisten viranomaisten hyväksyttävänä pitämän säännön mukaisesti.”

b) Muutetaan 15 ja 16 alakohta seuraavasti:

- ”15. ’optiotodistuksella’ arvopaperia, joka antaa sen haltijalle oikeuden ostaa kohde-etuuden tiettyyn ennalta määrättyyn hintaan optiotodistuksen voimassaoloajan aikana tai voimassaolon päättymispäivänä. Kohde-etuus voidaan toimittaa tai selvitys voi tapahtua rahana.

16. 'varaston terminoinnilla' asemia, joissa varasto on myyty termiinillä ja rahoituskustannukset pysyvät muuttumattomina terminimyyntiin asti."
- c) Korvataan 17 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:
- "17. 'takaisinostosopimuksella' ja 'käänteisellä takaisinostosopimuksella' sopimusta, jolla laitos tai sen vastapuoli siirtää arvopapereita tai hyödykkeitä taikka arvopapereiden tai hyödykkeiden omistusoikeutta koskevia todistuksia, jotka arvopapereihin tai hyödykkeisiin liittyvien oikeuksien haltijana oleva tunnustettu pörssi on taannut ja jolla laitos tai sen vastapuoli sitoutuu samalla ostamaan arvopaperit tai hyödykkeet takaisin (tai niiden sijasta samalla tavoin yksilöidyt arvopaperit tai hyödykkeet) sovittuun tai myyjän myöhemmin määräämään hintaan, edellyttäen että laitoksella ei sopimuksen mukaan ole oikeutta luovuttaa tai pantata tiettyä arvopaperia tai hyödykettä samanaikaisesti useammalle kuin yhdelle osapuolelle; tällainen sopimus on takaisinostosopimus, jos laitos on sopimuksessa arvopapereiden tai hyödykkeiden myyjänä, ja käänteinen takaisinostosopimus, jos laitos on sopimuksessa ostajana."
- d) Korvataan 18 kohta seuraavasti:
- "18. 'arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi antamisella' ja 'arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi ottamisella' tapahtumaa, jolloin laitos tai sen vastapuoli siirtää arvopapereita tai hyödykkeitä asianmukaista vastuuta vastaan ja lainaksiottaja sitoutuu palauttamaan vastaavat arvopaperit tai hyödykkeet myöhemmänä päivämääränä tai kun arvopaperit tai hyödykkeet siirtävä laitos sitä vaatii; sen laitoksen osalta, joka luovuttaa arvopaperit tai hyödykkeet, kyseessä on 'arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi antaminen' ja sen laitoksen osalta, jolle ne siirretään, 'arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi ottaminen'.
- Arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi ottamista pidetään ammattilaisten välisenä liiketoimena, kun osapuoleen sovelletaan vakavaraisuuden valvonnan yhteensovittamista yhteisön tasolla koskevia säännöksiä tai kun on kyse direktiivin 89/647/ETY mukaisesta A alueen luottolaitoksesta tai kolmannen maan hyväksytystä sijoituspalveluyrityksestä taikka kun tapahtuma suoritetaan tunnustetun selvittely-yhteisön tai pörsin kanssa."
2. Korvataan 4 artiklan 1 kohdan i ja ii alakohta seuraavasti:
- "i) omia varoja koskevat vaatimukset, jotka lasketaan kaupankäyntisalkun osalta liitteiden I, II ja VI sekä tarvittaessa liitteen VIII mukaisesti,
- ii) omia varoja koskevat vaatimukset, jotka lasketaan koko liiketoiminnan osalta liitteiden III ja VII sekä tarvittaessa liitteen VIII mukaisesti,".
3. Korvataan 5 artiklan 2 kohta seuraavasti:
- "2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, laitosten, jotka laskevat kaupankäyntivarastonsa omia varoja koskevat vaatimukset liitteiden I ja II ja tarvittaessa liitteen VIII mukaisesti, on valvottava ja tarkastettava riskikeskittymiään direktiivin 92/121/ETY mukaisesti, jollei tämän direktiivin liitteessä VI säädettyistä muutoksista muuta johdu."
4. Korvataan 7 artiklan 10 kohta ja 11 kohdan johdantokappale seuraavasti:
- "10. Jos 7 ja 9 kohdassa säädettyä mahdollisuutta olla soveltamatta säännöstä ei käytetä, toimivaltaiset viranomaiset voivat liitteissä I ja VIII tarkoitettujen omia varoja koskevien vaatimusten ja liitteessä VI tarkoitettuihin asiakkaisiin kohdistuvien riskien laske-miseksi konsolidoidusti antaa luvan, että yhden laitoksen kaupankäyntisalkun asemat kuittaavat toisen laitoksen kaupankäyntisalkun asemat liitteissä I, VI ja VIII esitettyjen sääntöjen mukaisesti.
- Lisäksi toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että yhden laitoksen valuutta-asemat ja toisen laitoksen valuutta-asemat kuitataan keskenään liitteessä III ja/ tai liitteessä VIII esitettyjen sääntöjen mukaisesti. Ne voivat myös sallia, että yhden laitoksen hyödykeasemat ja toisen laitoksen hyödykeasemat kuitataan keskenään liitteessä VII ja/ tai liitteessä VIII esitettyjen sääntöjen mukaisesti.
11. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös sallia kolmansissa maissa sijaitsevien yritysten kaupankäyntisalkun ja vastaavien valuutta- ja hyödykeasemien kuittaamisen, jos seuraavat edellytykset täyttyvät samanaikaisesti:".
5. Korvataan 8 artiklan 5 kohta seuraavasti:
- "5. Toimivaltaisten viranomaisten on velvoitettava laitokset ilmoittamaan niille välittömästi, jos takaisinostosopimusten tai käänteisten takaisinostosopimusten tai arvopapereiden ja hyödykkeiden lainaksi antamista ja lainaksi ottamista koskevien sopimusten vastapuolet jättävät täyttämättä velvollisuutensa. Komissio antaa viimeistään kolmen vuoden kuluttua 12 artiklassa tarkoitettua päivämäärästä neuvostolle kertomuksen tällaisista tapauksista ja niiden vaikutuksista kyseisten sopimusten ja liiketoimien käsitte-

lyyn tässä direktiivissä. Tässä kertomuksessa esitetään myös se, miten laitokset täyttävät 2 artiklan 6 kohdan b alakohdan i–v alakohdassa ja erityisesti v alakohdassa säädetyt niihin sovellettavat edellytykset. Siinä esitetään myös kaikki laitosten antamien tavanomaisien lainojen sekä niiden käänteisinä takaisinostosopimuksina ja arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi ottamista koskevinä sopimuksina tapahtuvan lainauksen suhteellisessa määrässä tapahtuneet muutokset. Jos komissio tämän kertomuksen ja muiden tietojen perusteella päättää, että tarvitaan lisää suojatoimenpiteitä väärinkäytön estämiseksi, se tekee aiheelliset ehdotukset.”

6. Lisätään artikla seuraavasti:

”11 a artikla

Jäsenvaltiot voivat 31 päivään joulukuuta 2006 asti antaa laitoksilleen luvan käyttää seuraavan taulukon perusriskin, korkokäyrän ja termiiniriskin minimipainotuksia liitteessä VII olevissa 13, 14, 17 ja 18 kohdassa esitettyjen sijasta edellyttäen, että kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset katsovat, että

- i) laitokset käyvät huomattavaa hyödykekauppaa,
- ii) laitoksilla on hajautettu kaupankäyntisalkku hyödykkeitä varten ja
- iii) laitokset eivät vielä voi käyttää sisäisiä malleja hyödykeriskien edellyttämän omia varoja koskevan vaatimuksensa laskemiseen liitteen VIII mukaisesti.

Taulukko

	Jalometallit (paitsi kulta)	Perusmetallit	Maataloushyödykkeet (Softs)	Muut, ml. energia- tuotteet
Perusriskipainotus (%)	1,0	1,2	1,5	1,5
Korkokäyräpainotus (%)	0,3	0,5	0,6	0,6
Termiiniriskipainotus (%)	8	10	12	15

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, miten ne soveltavat tätä artiklaa.”

7. Muutetaan liitteet I, II, III ja V sekä lisätään liitteet VII ja VIII tämän direktiivin liitteen mukaisesti.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 24 kuukauden kuluessa tämän direktiivin voimaantulosta. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin, tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisina ne keskeiset kansalliset säännökset, jotka ne ovat antaneet tai antavat tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 22 päivänä kesäkuuta 1998.

Euroopan parlamentin puolesta *Neuvoston puolesta*

J. M. GIL-ROBLES

J. CUNNINGHAM

Puhemies

Puheenjohtaja

LIITE

1. Muutetaan liite I seuraavasti:

a) Poistetaan 4 kohdan viimeinen virke ja lisätään alakohta seuraavasti:

”Toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että pörssilistalla olevaa futuuria koskeva omien varojen vaatimus on yhtä suuri kuin pörssin vaatima vakuus, jos ne ovat vakuuttuneita siitä, että se vastaa tarkasti futuuriin liittyvän riskin määrää ja että se on vähintään yhtä suuri kuin futuuria koskeva omien varojen vaatimus, joka perustuu tässä liitteessä esitettyä menetelmää tai liitteessä VIII esitettyä sisäisten mallien laskentamenetelmää käyttämällä tehtyyn laskelmaan. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös 31 päivään joulukuuta 2006 asti sallia, että niiden tunnustaman selvittely-yhteisön selvittämää, tässä kohdassa tarkoitettua pörssin ulkopuolista johdannaissopimusta koskeva omien varojen vaatimus on samansuuruinen kuin selvittely-yhteisön asettama vakuusvaatimus, jos ne ovat vakuuttuneita siitä, että sen avulla voidaan mitata tarkasti johdannaissopimukseen liittyvä riski ja että se on vähintään yhtä suuri kuin kyseisen sopimuksen omien varojen vaatimus, joka perustuu tässä liitteessä esitettyä menetelmää tai liitteessä VIII esitettyä sisäisten mallien laskentamenetelmää käyttämällä tehtyyn laskelmaan.”

b) Korvataan 5 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:

”Toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava, että muut optioihin liittyvät riskit kuin deltaa koskevat riskit on katettava. Ne voivat sallia, että asetettua pörssilistalla olevaa optiota koskeva vaatimus on yhtä suuri kuin pörssin vaatima vakuus, jos ne ovat vakuuttuneita siitä, että se vastaa tarkasti optioon liittyvän riskin määrää ja että se on vähintään yhtä suuri kuin optiota koskeva omien varojen vaatimus, joka perustuu tässä liitteessä esitettyä menetelmää tai liitteessä VIII esitettyä sisäisten mallien laskentamenetelmää käyttämällä tehtyyn laskelmaan. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös 31 päivään joulukuuta 2006 asti sallia, että niiden tunnustaman selvittely-yhteisön selvittämää pörssin ulkopuolista optiota koskeva omien varojen vaatimus on samansuuruinen kuin selvittely-yhteisön asettama vakuusvaatimus, jos ne ovat vakuuttuneita siitä, että sen avulla voidaan mitata tarkasti optioon liittyvä riski ja jos se on vähintään yhtä suuri kuin pörssin ulkopuolista optiota koskeva omien varojen vaatimus, joka perustuu laskelmaan tässä liitteessä esitettyä menetelmää tai liitteessä VIII esitettyä sisäisten mallien laskentamenetelmää käyttämällä tehtyyn laskelmaan. Lisäksi ne voivat sallia, että pörssilistalla olevaa tai pörssin ulkopuolista ostettua optiota koskeva vaatimus on sama kuin option kohde-etuutta koskeva vaatimus edellyttäen, että näin laskettu vaatimus ei ole option markkina-arvoa suurempi. Pörssin ulkopuolista asetettua optiota koskeva vaatimus lasketaan suhteessa sen kohde-etuuteen.”

c) Korvataan 6 kohta seuraavasti:

”6. Optioita varten 5 kohdassa säädettyä menettelyä sovelletaan myös velkakirjoihin ja osakkeisiin liittyviin optiotodistuksiin.”;

d) Korvataan 33 kohdan i alakohta seuraavasti:

”i) ei ole kyse niiden liikkeeseenlaskijoiden osakkeista, jotka ovat laskeneet liikkeeseen ainoastaan vaihtokelpoisia velkakirjoja, joita koskee 14 kohdassa olevan taulukon 1 mukainen 8 prosentin vaatimus tai joita koskee tätä alhaisempi vaatimus ainoastaan siitä syystä, että niitä varten on olemassa takaus tai vakuus.”.

2. Muutetaan liite II seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Kun kyse on liiketoimista, joissa velkakirjat, osakkeet ja hyödykkeet (lukuun ottamatta takaisinosopimuksia ja käänteisiä takaisinosopimuksia sekä arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi antamista ja lainaksi ottamista) ovat niiden sovitun toimituspäivän jälkeen selvittämättä, laitoksen on laskettava se hintaero, joka voi aiheuttaa sille tappiota. Se on kyseisen velkakirjan, osakkeen tai hyödykkeen sovitun toimitushinnan ja sen käyvän markkina-arvon erotus, kun tämä erotus voi aiheuttaa tappion laitokselle. Laitoksen on kerrottava tämä erotus 2 kohdan taulukossa olevan A sarakkeen asianmukaisella tekijällä omia varoja koskevan vaatimuksen laskemiseksi.”

b) Korvataan 3.1 ja 3.2 kohta seuraavasti:

”3.1. Laitoksella on oltava hallussaan omia varoja osapuoliriskin kattamiseksi, jos:

- i) se on maksanut arvopapereista tai hyödykkeistä ennen kuin se on vastaanottanut ne tai jos se on luovuttanut arvopaperit tai hyödykkeet ennen kuin se on saanut niistä maksun,
ja
- ii) rajat ylittävien kauppojen ollessa kyseessä vähintään yksi päivä on kulunut maksusta tai luovutuksesta.

3.2. Omien varojen vaatimus on 8 prosenttia arvopapereiden tai hyödykkeiden arvosta tai laitokselle rahana maksettavasta määrästä painotettuna kyseiseen osapuoleen sovellettavalla riskipainotuksella.”

c) Korvataan 4.1 kohdan edellä oleva otsikko ja sen ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Takaisinosotopimukset, käänteiset takaisinosotopimukset, arvopapereiden ja hyödykkeiden lainaksi antaminen ja lainaksi ottaminen

4.1. Kaupankäyntisalkkuun kuuluviin arvopapereihin tai hyödykkeisiin perustuvien arvopapereiden takaisinosotopimusten ja arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi antamisen osalta laitoksen on laskettava arvopapereiden tai hyödykkeiden markkina-arvon ja sen lainaksi ottaman määrän tai vakuuden markkina-arvon erotus, jos tämä erotus on positiivinen. Käänteisten takaisinosotopimusten ja arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi ottamisen osalta laitoksen on laskettava laitoksen lainaksi antaman määrän tai vakuuden markkina-arvon ja saamiensa arvopapereiden tai hyödykkeiden markkina-arvon välinen erotus, jos erotus on positiivinen.”

3. Muutetaan liite III seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jos laitoksen jäljempänä esitetyn menetelmän mukaisesti laskettu kokonaisnettovaluutta-aseman ja nettokulta-aseman yhteenlaskettu määrä on enemmän kuin 2 prosenttia sen kaikista omista varoista, laitoksen on kerrottava nettovaluutta-asemansa ja nettokulta-asemansa yhteenlaskettu määrä 8 prosentilla valuuttakurssiriskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen määrän laskemiseksi.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat 31 päivään joulukuuta 2004 asti sallia, että laitokset laskevat omia varoja koskevat vaatimuksensa kertomalla 8 prosentilla sen määrän, jolla niiden kokonaisnettovaluutta-asema ja nettokulta-aseman yhteenlaskettu määrä ylittää 2 prosenttia kaikista omista varoista.”

b) Korvataan 3.1 ja 3.2 kohta seuraavasti:

”3.1. Ensin laitoksen on laskettava avoin nettoasemansa kussakin valuutassa (mukaan lukien ilmoituksessa käytetty valuutta) ja kullassa. Tämä asema on seuraavien erien (positiivisten ja negatiivisten) summa:

- nettoavista-asema (eli kaikki varat, joista on vähennetty velat, mukaan lukien kertyneet korot, kyseisenä valuuttana tai kullan osalta nettoavistakulta-asema),
- nettoterminiiniasema erääntymispäivänä (eli kaikki saatavat määrät vähennettynä määrillä, jotka maksetaan valuutta- ja kultatermiinisopimusten perusteella sisällyttäen siihen valuutta- ja kultafutuurit ja valuutanvaihtosopimusten pääoma, jota ei ole sisällytetty avista-asemaan),
- peruuttamattomat takuut (ja vastaavat rahoitusvälineet), joita varmasti käytetään ja joiden perusteella tehtäviä suorituksia ei todennäköisesti saada takaisin,
- ennakoidut nettotulot ja -menot, jotka eivät ole vielä erääntyneet, mutta jotka ovat jo täysin katetut (ennakoidut nettotulot ja -menot, joita ei ole vielä viety kirjanpitoon, mutta jotka ovat jo täysin katetut valuuttatermiineillä, voidaan sisällyttää tähän ilmoitusvelvollisten laitosten valinnan mukaisesti ja toimivaltaisen viranomaisen etukäteissuostumuksella: laitoksen on noudatettava tätä valintaa johdonmukaisesti),
- kaikkien valuutta- ja kulta-asemien deltan (tai delta-perusteinen) nettoarvo,
- muiden optioiden markkina-arvo (eli muut optiot kuin valuutta- ja kultaoptiot),

- kukin asema, jonka laitos pitää siinä tarkoituksessa, että se voi suojautua sen vakavaraisuussuhteeseen kohdistuvilta valuuttakurssin negatiivisilta vaikutuksilta, voidaan olla ottamatta huomioon laskettaessa avoimia nettovaluutta-asemia. Näiden asemien pitäisi olla luonteeltaan rakenteellisia tai sellaisia, ettei niillä käydä kauppaa, ja vaaditaan toimivaltaisten viranomaisten suostumus, jos niitä ei oteta lukuun tai jos edellytyksiä niiden poisluke-miseksi muutetaan. Samaa kohtelua samoin edellytyksin kuin edellä voidaan soveltaa niihin laitoksen asemiin, jotka koskevat omien varojen laskennassa vähennettyjä eräiä.

3.2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että laitokset käyttävät nykyarvoa laskettaessa kunkin valuutan ja kullan avointa nettoasemaa.”

c) Korvataan 4 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

”4. Toiseksi kunkin muun valuutan kuin sen, jota ilmoituksessa käytetään, nettovelka- ja nettosaa-misasemat, sekä kullan nettosaa- tai nettovelka-asemat muutetaan ilmoitusvaluutan määräi-siksi käyttäen avistakurssia.”

d) Korvataan 7 kohta seuraavasti:

”7. Toiseksi toimivaltaiset viranomaiset voivat 31 päivään joulukuuta 2004 asti sallia, että laitokset soveltavat muuta kuin 1–6 kohdassa säädettyä menetelmää tämän liitteen vaatimus-ten noudattamiseksi. Tätä menetelmää noudattaen saadun omia varoja koskevan vaatimuksen on oltava suurempi kuin 2 prosenttia 4 kohdan mukaisesti lasketusta avoimesta nettoasemasta, ja sen on ylitettävä kolmen viimeisen vuoden jaksoon sisältyvien kaikkien kymmenen arkipäi-vän mittaisten liukuvien jaksojen valuuttakurssimuutosten analyysin perusteella laskettu toden-näköinen tappio vähintään 99 prosenttia ajasta.

Ensimmäisessä alakohdassa esitettyä vaihtoehtoista menetelmää voidaan käyttää ainoastaan seuraavin edellytyksin:

- i) laskentakaava ja korrelaatiokertoimet ovat toimivaltaisten viranomaisten määräämät, ja ne perustuvat näiden tekemään valuuttakurssimuutosten analyysiin;
- ii) toimivaltaiset viranomaiset tarkistavat korrelaatiokertoimet säännöllisesti valuuttamarkki-noiden kehityksen mukaisesti.”

4. Muutetaan liite V seuraavasti:

a) Korvataan 2 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

”Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että ne laitokset, joiden on täytettävä liitteissä I, II, III, IV, VI, VII ja VIII säädetyt omia varoja koskevat vaatimukset, voivat soveltaa muuta omien varojen määritelmää ainoastaan näiden vaatimusten noudattamiseksi.”

b) Korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Edellä 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettut etuoikeusasemaltaan huonommassa asemassa olevat lainat eivät saa ylittää 150:tä prosenttia niiden ensisijaisten omien varojen määrästä, jotka ovat käytettävissä kattamaan liitteissä I, II, III, IV, VI, VII ja VIII tarkoitettut omia varoja koskevat vaatimukset, ja ne voivat lähestyä tätä ylärajaa ainoastaan kyseisten toimivaltaisten viranomaisten hyväksymissä erityistapauksissa.”

c) Korvataan 6 ja 7 kohta seuraavasti:

”6. Toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että sijoituspalveluyritykset ylittävät etuoikeusasemal-taan huonommassa asemassa oleville lainoille 4 kohdassa vahvistetun ylärajan, jos ne pitävät sitä vakavaraisuuden kannalta perusteltuna ja sillä edellytyksellä, että näiden etuoikeusasemal-taan huonommassa asemassa olevien lainojen ja 5 kohdassa tarkoitettujen erien kokonais-määrä on enintään 200 prosenttia niiden ensisijaisten omien varojen määrästä, jotka ovat käytettävissä kattamaan liitteissä I, II, III, IV, VI, VII ja VIII säädetyt omia varoja koskevat vaatimukset, tai 250 prosenttia tästä määrästä tapauksissa, joissa sijoituspalveluyritykset vähentävät 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettun erän omia varoja laskettaessa.

7. Toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että luottolaitokset ylittävät etuoikeusasemaltaan huonommassa asemassa oleville lainoille 4 kohdassa vahvistetun ylärajan, jos ne pitävät sitä vakavaraisuuden kannalta perusteltuna ja sillä edellytyksellä, että näiden etuoikeusasemaltaan huonommassa asemassa olevien lainojen ja 5 kohdassa tarkoitettujen erien kokonaismäärä on enintään 250 prosenttia niiden ensisijaisten omien varojen määrästä, jotka ovat käytettävissä kattamaan liitteissä I, II, III, VI, VII ja VIII säädetyt omia varoja koskevat vaatimukset.”

5. Lisätään liitteet seuraavasti:

”LIITE VII

HYÖDYKERISKI

1. Kaikki hyödykeasemat tai hyödykejohdannaisasemat ilmaistaan käyttäen hyödykkeiden vakiomittayksikköä. Kunkin hyödykkeen avistahinta ilmaistaan valuutassa, jota ilmoituksessa on käytettävä.
2. Kulta-asemista tai kultaan perustuvia johdannaisopimuksia koskevista asemista katsotaan aiheutuvan valuuttakurssiriski, ja niiden markkinariski lasketaan liitteen III tai tarvittaessa liitteen VIII mukaisesti.
3. Tässä liitteessä puhtaasti varaston terminointitarkoituksia palvelevat asemat voidaan jättää ottamatta huomioon laskettaessa ainoastaan hyödykeriskiä.
4. Ne korko- ja valuuttakurssiriskit, joita tämän liitteen muut säännökset eivät koske, otetaan mukaan laskettaessa velkakirjojen yleisriskiä ja valuuttakurssiriskiä.
5. Kun velka-asema erääntyy ennen saamisasemaa, laitosten on myös varauduttava maksuvalmiusriskiin, joka on mahdollinen joillakin markkinoilla.
6. Yksittäisessä hyödykkeessä olevalla nettoasemalla tarkoitetaan 19 artiklassa laitoksen sellaisten saamis- ja velka-asemien erotusta, jotka koskevat samaa hyödykettä ja samanlaisia hyödykkeisiin perustuvia futuureja, optioita ja optiotodistuksia. Toimivaltaisten viranomaisten on sallittava johdannaisopimuksia koskevien asemien käsitteleminen 8, 9 ja 10 kohdan mukaisesti kohde-etuutta koskevin hyödykeasemina.
7. Toimivaltaiset viranomaiset voivat pitää seuraavia asemia saman hyödykkeen asemina:
 - hyödykkeiden eri alaryhmien asemat, jos alaryhmät ovat niitä toimitettaessa keskenään vaihtokelpoisia,
 - ja
 - samankaltaisten hyödykkeiden asemat, jos ne ovat toisensa läheisesti korvaavia ja jos hintojen muutosten väliseksi korrelaatioksi voidaan selvästi osoittaa vähintään 0,9 vähintään yhden vuoden ajalta.

Erityiset välineet

8. Hyödykefutuurit ja yksittäisten hyödykkeiden osto- ja myyntitermiinit lasketaan mukaan käyttäen hyödykkeen vakiomittayksikkönä ilmaistuja nimellismääriä ja erääntymispäivän mukaista juoksuai-kaa. Toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että pörssilistalla olevaa futuuria koskeva omien varojen vaatimus on samansuuruinen kuin pörssin asettama vakuusvaatimus, jos viranomaiset ovat vakuuttuneita siitä, että sen avulla voidaan mitata tarkasti futuurin aiheuttama riski ja että se on vähintään yhtä suuri kuin futuuria koskeva omien varojen vaatimus, joka perustuu tässä liitteessä esitettyä menetelmää tai liitteessä VIII esitettyä sisäisten mallien laskentamenetelmää käyttämällä tehtyyn laskelmaan. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös 31 päivään joulukuuta 2006 asti sallia, että niiden tunnustaman selvittely-yhteisön selvittämää, tässä kohdassa tarkoitettua pörssin ulkopuolista hyödykejohdannaisopimusta koskeva omien varojen vaatimus on samansuuruinen kuin selvitysyhteisön asettama vakuusvaatimus, jos ne ovat vakuuttuneita siitä, että sen avulla voidaan mitata tarkasti johdannaisopimukseen liittyvä riski ja että se on vähintään yhtä suuri kuin kyseisen sopimuksen omien varojen vaatimus, joka perustuu tässä liitteessä esitettyä menetelmää tai liitteessä VIII esitettyä sisäisten mallien laskentamenetelmää käyttämällä tehtyyn laskelmaan.
9. Hyödykkeisiin perustuvien swap-sopimusten, joissa sovitaan kiinteähintaisten hyödyke-erien ja käyvin markkinahinnoin määritettyjen erien välisestä vaihdosta, lasketaan mukaan maturiteettipohjaiseen menetelmään sopimuksen nimellismäärän suuruusina asemasarjoina, jossa kukin asema vastaa kutakin swap-sopimuksen maksua ja sijoittuu sen mukaisesti 13 kohdan maturiteettiluokkiin. Asemat ovat saamisasemia, jos laitos on maksamassa kiinteään hintaan ja saamassa vaihtuvaan hintaan määritettyjä eriä, ja velka-asemia, jos laitos on saamassa kiinteään hintaan ja maksamassa vaihtuvaan hintaan määritettyjä eriä.

Hyödykkeisiin perustuvat swap-sopimukset, joissa vaihto koskee eri hyödykkeitä, ilmoitetaan maturiteettipohjaisen menetelmän asianomaisessa taulukossa.

10. Hyödykkeitä tai hyödykejohdannaisia koskevia optioita käsitellään laskemalla option kohde-etuuden arvon suuruiset delta-korjatut asemat tämän liitteen mukaisesti. Nämä asemat ja kohde-etuutena olevat samanlaiset hyödykettä tai hyödykejohdannaista koskevat vastakkaiset asemat voidaan nettouttaa keskenään. Deltana on käytettävä kyseisen pörssin laskemaa, toimivaltaisten viranomaisten laskemaa tai, jos kumpikaan näistä ei ole saatavissa tai pörssin ulkopuolisten optioiden osalta, laitoksen itsensä laskemaa deltaa sillä edellytyksellä, että toimivaltaiset viranomaiset toteavat laitoksen käyttämän mallin käyttökelpoiseksi.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat kuitenkin määrätä, että laitosten on laskettava delta käyttäen toimivaltaisten viranomaisten määräämää menetelmää.

Toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava, että deltariskiä lukuun ottamatta muilta hyödykeoptioon liittyviltä riskeiltä on suojauduttava. Toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että vakioitua asetettua hyödykeoptiota koskeva omien varojen vaatimus on samansuuruinen kuin pörssin asettama vakuusvaatimus, jos viranomaiset ovat vakuttuneita siitä, että sen avulla voidaan mitata tarkasti optioon liittyvä riski ja että se on vähintään yhtä suuri kuin optiota koskeva omien varojen vaatimus, joka perustuu tässä liitteessä esitettyä menetelmää tai liitteessä VIII esitettyä sisäisten mallien laskentamenetelmää käyttämällä tehtyyn laskelmaan. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös 31 päivään joulukuuta 2006 asti sallia, että niiden tunnustaman selvittely-yhteisön selvittämää pörssin ulkopuolista hyödykeoptiota koskeva omien varojen vaatimus on samansuuruinen kuin selvittely-yhteisön asettama vakuusvaatimus, jos ne ovat vakuuttuneita siitä, että sen avulla voidaan mitata tarkasti optioon liittyvä riski ja että se on vähintään yhtä suuri kuin pörssin ulkopuolisen option omien varojen vaatimus, joka perustuu tässä liitteessä esitettyä menetelmää tai liitteessä VIII esitettyä sisäisten mallien laskentamenetelmää käyttämällä tehtyyn laskelmaan. Lisäksi viranomaiset voivat sallia, että ostettua pörssilistalla olevaa tai pörssin ulkopuolista hyödykeoptiota koskeva omien varojen vaatimus on sama kuin sen kohde-etuutena olevaa hyödykettä koskeva vaatimus sillä edellytyksellä, että näin laskettu vaatimus ei ylitä option markkina-arvoa. Asetettua pörssin ulkopuolista optiota koskeva vaatimus määräytyy sen kohde-etuutena olevan hyödykkeen mukaan.

11. Hyödykkeisiin liittyviä optiotodistuksia käsitellään samalla tavalla kuin 10 kohdassa esitetään hyödykeoptioiden osalta.
12. Hyödykkeiden tai takaisinostosopimuksiin sisältyvien, hyödykkeiden omistusoikeutta koskevien taattujen oikeuksien luovuttajan ja hyödykkeiden lainaksi antamista koskevan sopimuksen mukaisen hyödykkeiden lainaksi antajan on sisällytettävä tällaiset hyödykkeet omien varojen vaatimusta koskevaan laskelmaan tämän liitteen mukaisesti.

a) *Maturiteettipohjainen menetelmä*

13. Laitoksen on käytettävä jokaisesta hyödykkeestä erillistä maturiteettitaulukkoa seuraavan taulukon mukaisesti. Kaikki kyseistä hyödykettä koskevat asemat ja kaikki asemat, joita pidetään samaa hyödykettä koskevinä asemina 7 kohdan mukaisesti, on jaoteltava asianmukaisiin maturiteettiluokkiin. Fyysiset varastot on merkittävä ensimmäiseen maturiteettiluokkaan.

Maturiteettiluokka (1)	Perusriskipainotus (%) (2)
0 ≤ 1 kuukausi	1,50
> 1 ≤ 3 kuukautta	1,50
> 3 ≤ 6 kuukautta	1,50
> 6 ≤ 12 kuukautta	1,50
> 1 ≤ 2 vuotta	1,50
> 2 ≤ 3 vuotta	1,50
> 3 vuotta	1,50

14. Toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että asemat, jotka ovat tai joita pidetään 7 kohdan mukaisesti saman hyödykkeen asemina, kuitataan keskenään ja merkitään asianmukaisiin maturiteettiluokkiin nettomääräisinä

— samana päivänä eräänntyviä sopimuksia koskevien asemien

ja

- kymmenen päivän sisällä toisistaan erääntyviä sopimuksia koskevien asemien osalta, jos sopimuksilla käydään kauppaa markkinoilla, joilla on päivittäiset toimituspäivät.
15. Tämän jälkeen laitoksen on laskettava saamisasemien summa ja velka-asemien summa jokaisessa maturiteettiluokassa. Sitä ensinmainittujen (jälkimmäisten) määrää tietyssä luokassa, kutsutaan kyseisen maturiteettiluokan nettoutetuksi asemaksi. Jäljelle jäänyt saamis- tai velka-asema on nettouttamatta jäänyt asema kyseisessä maturiteettiluokassa.
16. Sitä maturiteettiluokan nettouttamatta jäänyttä saamis-(velka-)asemaa, joka vastaa edempänä olevan maturiteettiluokan nettouttamatta jäänyttä velka-(saamis-)asemaa, kutsutaan kahden luokan väliseksi nettoutetuksi asemaksi. Nettouttamatta jääneen pitkän tai lyhyen aseman erotusta, jota ei näin voida nettouttaa, kutsutaan nettouttamatta jääneeksi asemaksi.
17. Laitoksen omia varoja koskeva vaatimus jokaisen hyödykkeen osalta lasketaan asianmukaisen maturiteettiluokan perusteella seuraavien erien summana:
- i) toisiaan vastaavien saamis- ja velka-asemien summa kerrottuna 13 kohdassa esitetyn taulukon 2 sarakkeessa kullekin maturiteettiluokalle määrättyllä perusriskikertoimella ja hyödykkeen avistahinnalla;
 - ii) kahden maturiteettiluokan välinen toisiaan vastaava asema kultakin maturiteettiluokalta, johon nettouttamatta jäänyt asema on siirretty, kerrottuna 0,6 prosentilla (korkokäyräriskikerroin) ja hyödykkeen avistahinnalla;
 - iii) jäljelle jääneet nettouttamatta olevat asemat kerrottuna 15 prosentilla (termiiniriskikerroin) ja hyödykkeen avistahinnalla.
18. Laitoksen omia varoja koskeva kokonaisvaatimus hyödykeriskien osalta lasketaan jokaisen hyödykkeen osalta 17 kohdan mukaisesti laskettujen omia varoja koskevien vaatimusten summana.
- b) *Yksinkertaistettu menetelmä*
19. Laitoksen omia varoja koskeva vaatimus lasketaan jokaisen hyödykkeen osalta seuraavien erien summana:
- i) 15 prosenttia kutakin hyödykettä koskevasta nettoasemasta, saamis- tai velka-asemasta, kerrottuna hyödykkeen avistahinnalla; ja
 - ii) 3 prosenttia kutakin hyödykettä koskevasta bruttoasemasta, saamis- plus velka-asema, kerrottuna hyödykkeen avistahinnalla.
20. Laitoksen omia varoja koskeva kokonaisvaatimus hyödykeriskien osalta lasketaan jokaisen hyödykkeen osalta 19 kohdan mukaisesti laskettujen omia varoja koskevien vaatimusten summana.

LIITE VIII SISÄISET MALLIT

1. Toimivaltaiset viranomaiset voivat tässä liitteessä säädetyin edellytyksin sallia, että laitokset laskevat asemariskin, valuuttakurssiriskin ja/tai hyödykeriskin edellyttämän omia varoja koskevan vaatimuksensa käyttäen omia sisäisiä riskienhallintamallejaan liitteissä I, III ja VII esitettyjen menetelmien sijasta tai niihin yhdistettynä. Kussakin tapauksessa vaatimuksena on, että toimivaltainen viranomainen on nimenomaisesti hyväksynyt mallien käyttämisen vakavaraisuuden valvontaan.
2. Hyväksyntä annetaan ainoastaan, jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että laitoksen riskienhallintajärjestelmä on rakenteeltaan asianmukainen ja sitä sovelletaan kattavasti ja että siinä on erityisesti seuraavat piirteet:
- i) sisäinen riskienmittausmalli on kiinteästi liitetty laitoksen päivittäiseen riskienhallintaan, ja sen perusteella riskeistä ilmoitetaan laitoksen ylimmälle johdolle;
 - ii) laitoksella on kaupankäyntiyksiköistä riippumaton riskienvalvontayksikkö, joka raportoi suoraan ylimmälle johdolle. Yksikön on vastattava laitoksen riskienhallintajärjestelmän suunnittelusta ja toteutuksesta. Se laatii ja analysoi päivittäin raportteja, jotka koskevat riskienmittausmallin tuloksia ja kaupankäyntilimiitteihin liittyviä aiheellisia toimenpiteitä;

- iii) laitoksen johtokunta ja ylin johto osallistuvat aktiivisesti riskien valvontaan, ja laitoksen johto käsittelee riskienvalvontayksikön tuottamat päivittäiset raportit tasolla, jolla on riittävästi toimivaltaa vähentää sekä yksittäisten kauppaa käyvien henkilöiden ottamia asemia että laitoksen kokonaisriskiä;
 - iv) laitoksella on riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, joka pystyy käyttämään kehittyneitä malleja kaupankäynnissä, riskienvalvonnassa, tarkastuksessa ja kauppajen selvityksessä;
 - v) laitos on ottanut käyttöön menetelmät sen seuraamiseksi ja varmistamiseksi, että riskienmittausjärjestelmän yleistä toimivuutta koskevia, kirjattuja sisäisiä toiminta- ja valvontamenetelmiä noudatetaan;
 - vi) voidaan osoittaa, että laitoksen malleilla on hyväksyttävällä tarkkuudella pystytty mittaamaan riskit;
 - vii) laitos toteuttaa tihein välein systemaattisen rasisutkiohjelmaa, ja ylin johto tarkastelee siitä saatuja tuloksia ja ottaa ne huomioon päättäessään toimintatavoista ja limiiteistä;
 - viii) osana tavanomaista sisäistä tarkastusta laitoksen on tehtävä riippumaton selvitys riskienmittausjärjestelmästä. Tässä selvityksessä on käsiteltävä sekä kaupankäyntiä hoitavien yksiköiden että riippumattoman riskienvalvontayksikön toimintaa. Laitoksen on vähintään kerran vuodessa laadittava selvitys yleisestä riskienhallintajärjestelmästä. Selvityksessä on käsiteltävä seuraavia asioita:
 - riskienhallintajärjestelmän ja -menettelyn dokumentoinnin ja riskienvalvontayksikön organisaation asianmukaisuus,
 - markkinariskimittareiden sisällyttäminen päivittäiseen riskienhallintaan ja johdon tietojen saantijärjestelmän aukottomuus,
 - laitoksessa noudatettu kaupankäyntiä ja kauppajen selvitystoimintaa hoitavan henkilöstön soveltamien riskienhinnoittelumallien ja arvostusmenetelmien hyväksymismenettely,
 - riskienmittausmallin kattamien markkinariskien laajuus ja riskienmittaukseen tehtävien merkittävien muutosten tarkastaminen,
 - asemia koskevien tietojen täsmällisyys ja täydellisyys, volatilitetti- ja korrelaatio-oletusten tarkkuus ja tarkoituksenmukaisuus sekä arvostus- ja riskiherkkyysselvitysten täsmällisyys,
 - tapa, jolla laitoksessa varmistetaan sisäisissä malleissa käytettävien tietolähteiden johdonmukaisuus, ajanmukaisuus ja luotettavuus sekä niiden riippumattomuus,
 - ja
 - tapa, jolla laitoksessa seurataan mallin ennustekyvyn arviointia, jolla mitataan mallin tarkkuutta.
3. Laitoksen on valvottava käyttämänsä mallin tarkkuutta ja toimivuutta ennustekyvyn arviointiohjelmalla. Ennustekyvyn arvioinnissa on verrattava jokaisena pankkipäivänä laitoksen mallin avulla laskettuja kaupankäyntivaraston päivän loppuasemien yhden päivän todennäköisiä tappiolukuja seuraavan pankkipäivän loppuun mennessä toteutuneeseen yhden päivän muutokseen kaupankäyntisalkun arvossa. Toimivaltaisten viranomaisten on tutkittava, kykeneekö laitos suorittamaan sekä kaupankäyntisalkun arvon todellisen että oletetun muutoksen ennustekyvyn arvioinnin. Kaupankäyntisalkun arvon oletettujen muutosten ennustekyvyn arviointi perustuu kaupankäyntisalkun päivän loppuarvon ja varaston seuraavan päivän loppuarvon vertailuun, olettaen, että asemat pysyvät muuttumattomina. Toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava laitoksilta, että ne toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet arviointinsa ennustekyvyn parantamiseksi, jos se havaitaan puutteelliseksi.
4. Toimivaltaiset viranomaiset voivat hyväksyä sen, että velkakirja- tai osakeasemien erityisriskin kattamista koskevan omia varoja koskevan vaatimuksen laskemiseksi käytetään laitoksen sisäistä mallia, jos malli tässä liitteessä esitettyjen ehtojen mukaisesti lisäksi
- selittää kaupankäyntisalkun toteutuneen hintavaihtelun;
 - osoittaa keskittymisen kaupankäyntisalkun koon ja koostumuksen muutosten osalta;
 - on vahva suhteessa epäsuotuisiin tapahtumiin;
 - on osoitettu ennustekyvyn arvioinnilla oikeaksi sen arvioimiseksi, onko erityisriski tarkasti katettu. Jos toimivaltaiset viranomaiset sallivat sen, että ennustekyvyn arviointi suoritetaan huomattavien osasalkkujen perusteella, ne on valittava johdonmukaisella tavalla.

5. Laitoksille, jotka käyttävät sisäisiä malleja, joita ei ole hyväksytty 4 kohdan mukaisesti, asetetaan erillinen omia varoja koskeva vaatimus erityisriskin varalta liitteen I mukaisesti laskettuna.
6. Laitoksen oman laskelman tulokset kerrotaan 10 kohdan ii alakohdan mukaista tarkoitusta varten vähintään kertoimella 3.
7. Kertoimeen on lisättävä seuraavan taulukon mukaisesti lisäkerroin 0—1, jonka määrä riippuu 250 viimeisimmän pankkipäivän poikkeamien lukumäärästä, joka ilmenee laitoksen ennustuskyvyn arvioinnista. Toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava, että laitokset laskevat poikkeamat ennustuskyvyn arvioinnin perusteella johdonmukaisesti kaupankäyntisalkun arvon joko todellisesta tai oletetusta muutoksesta. Poikkeama on kaupankäyntisalkun arvon yhden päivän muutos, joka ylittää yrityksen mallin avulla lasketun vastaavan yhden päivän todennäköisen tappioluvun. Lisäkertoimen määrittelemiseksi poikkeamien lukumäärä on arvioitava vähintään neljännesvuositain.

Poikkeamien lukumäärä	Lisäkerroin
alle 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 tai enemmän	1,00

Toimivaltaiset viranomaiset voivat yksittäisissä tapauksissa ja poikkeuksellisen tilanteen vuoksi päättää olla vaatimatta taulukon mukaisen lisäkertoimen lisäämistä, jos laitos on osoittanut toimivaltaisille viranomaisille, että tällainen lisäys on aiheeton ja että malli on perusteiltaan luotettava.

Jos useat poikkeamat osoittavat, että malli ei ole riittävän tarkka, toimivaltaisten viranomaisten on peruutettava lupa mallin käyttöön tai toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että mallia parannetaan viipymättä.

Jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat jatkuvasti valvoa lisäkertoimen asianmukaisuutta, laitosten on ilmoitettava viipymättä ja joka tapauksessa viiden työpäivän kuluessa toimivaltaisille viranomaisille poikkeamista, jotka niiden päivittäinen ennustuskyvyn seurantaohjelma on osoittanut ja jotka saattaisivat edellä olevan taulukon mukaisesti lisätä lisäkerrointa.

8. Jos toimivaltaiset viranomaiset 4 kohdan mukaisesti hyväksyvät laitoksen mallin erityisriskiä koskevan omien varojen vaatimuksen laskemiseksi, laitoksen on korotettava 6, 7 ja 10 kohdan mukaisesti laskettua omien varojen vaatimusta lisäämällä summaan joko
 - i) todennäköisen tappioluvun erityisriskin osuus, joka on erotettava valvontaviranomaisen ohjeiden mukaisesti, tai laitoksen valinnan mukaan,
 - tai
 - ii) erityisriskin sisältävien velkakirjojen tai osakeaseman osasalkun todennäköiset tappioluvut.

Vaihtoehtoa ii käyttäviltä laitoksilta on vaadittava, että ne määrittelevät osasalkkunsu rakenteen ennakolta eivätkä muuta sitä ilman toimivaltaisten viranomaisten suostumusta.

9. Toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää olla vaatimatta 8 kohdan mukaista lisäystä, jos laitos osoittaa, että sen malli kansainvälisesti hyväksyttyjen standardien mukaisesti kattaa tarkasti myös sen velkakirjoja ja osakkeita koskevien asemien maksujen laiminlyönnin mahdollisuutta koskevan riskin.
10. Jokaisen laitoksen on täytettävä omia varoja koskeva vaatimus, joka on seuraavasta kahdesta suurempi:
 - i) laitoksen edellisen päivän todennäköinen tappioluku laskettuna tässä liitteessä määritellyin parametrein, tai

- ii) kultakin edeltävältä kuudeltakymmeneltä pankkipäivältä päivittäisten todennäköisten tappiolukujen keskiarvo kerrottuna 6 kohdassa mainituin kertoimin, jossa on otettu huomioon 7 kohdassa mainittu kerroin.
11. Tappiolukua koskevassa laskelmassa on noudatettava seuraavia vähimmäisvaatimuksia:
- i) todennäköinen tappioluku lasketaan vähintään päivittäin;
 - ii) 99 prosentin yksisuuntainen luottamustaso;
 - iii) kymmentä päivää vastaava pitoaika;
 - iv) vähintään yhtä vuotta vastaava tarkastelujakso lukuun ottamatta tapauksia, joissa lyhyempi tarkastelujakso on aiheellinen hintojen merkittävän vaihtelun vuoksi;
 - v) tietojen päivittäminen kolmen kuukauden välein.
12. Toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava, että malli mittaa tarkasti kaikki optioiden tai optioiden luonteisten asemien olennaiset hintariskit ja että kaikki muut riskit, joita malli ei mittaa, on katettu riittävällä tavalla omilla varoilla.
13. Toimivaltaisten viranomaisten on vaadittava myös, että riskienmittausmalli mittaa riittävän määrän riskitekijöitä, riippuen laitoksen toiminnan laajuudesta kyseessä olevilla markkinoilla. Vähintään on noudatettava seuraavia määräyksiä:
- i) korkoriskin mittaamisessa riskienmittausjärjestelmässä on käytettävä riskitekijöitä, jotka vastaavat kaikkien niiden valuuttojen korkoja, joissa laitoksella on koron muutoksille herkkiä, laitoksen taseeseen sisältyviä tai taseen ulkopuolisia asemia. Laitoksen on mallinnettava korkokäyrät käyttäen yleisesti hyväksyttyjä tapoja. Tärkeimpien valuuttojen ja markkinoiden korkoriskiä esitettäessä korkokäyrä on jaettava vähintään kuuteen maturiteettiluokkaan korkojen volatiliteettivaihteluiden selville saamiseksi korkokäyrässä. Riskienmittausjärjestelmän on myös mitattava eri korkokäyrien epätäydellisestä korrelaatiosta johtuva riski;
 - ii) valuuttakurssiriskin mittaamisessa riskienmittausjärjestelmässä on käytettävä riskitekijöitä, jotka vastaavat kultaa ja niitä yksittäisiä valuuttoja, joiden määräisiä laitoksen asemat ovat;
 - iii) osakekurssiriskin mittaamisessa riskienmittausjärjestelmässä on käytettävä erillistä riskitekijää vähintään kaikkia niitä osakemarkkinoita varten, joilla laitoksella on merkittäviä asemia;
 - iv) hyödykeriskin mittaamisessa riskienmittausjärjestelmässä on käytettävä erillistä riskitekijää vähintään kutakin sellaista hyödykettä varten, jossa laitoksella on merkittäviä asemia. Riskienmittausjärjestelmän on myös mitattava samankaltaisten mutta epäidenttisten hyödykkeiden hintojen muutosten epätäydellisestä korrelaatiosta johtuva riski, ja maturiteettieroista aiheutuvien termiinihintamuutosten riski. Siinä on myös otettava huomioon markkinoiden piirteet, erityisesti toimituspäivät ja kaupankäyntiin osallistuvien mahdollisuus sulkea asemat pois.
14. Toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa laitoksille luvan käyttää empiirisiä korrelaatioita riskiluokan sisällä ja riskiluokkien välillä, jos ne ovat vakuuttuneita, että laitoksen korrelaatioiden mittausjärjestelmä on asianmukainen ja että sitä sovelletaan kattavasti.”
-

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/32/EY,

annettu 22 päivänä kesäkuuta 1998,

luottolaitosten vakavaraisuussuhteesta annetun neuvoston direktiivin 89/647/ETY
muuttamisesta erityisesti kiinnitysten osaltaEUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO, jotkaottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopi-
muksen ja erityisesti sen 57 artiklan 2 kohdan ensimmäi-
sen ja kolmannen virkkeen,ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausun-
non ⁽²⁾,noudattavat perustamissopimuksen 189 b artiklan mu-
kaista menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat, että

- 1) arvopapereita, joiden vakuutena on kiinnitys, on asianmukaista pitää luottolaitosten vakavaraisuus-
suhteesta annetun neuvoston direktiivin 89/647/
ETY ⁽⁴⁾ 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan 1 alakoh-
dassa ja 11 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuina
lainoina, jos toimivaltaiset viranomaiset katsovat,
että ne ovat vastaavat luottoriskin osalta; arvopa-
peristamismarkkinat kehittyvät nopeasti; sen
vuoksi on toivottavaa, että komissio tarkastelee
jäsenvaltioiden kanssa esinevakuudellisten arvopa-
pereiden vakavaraisuusvalvonnan kannalta asian-
mukaista kohtelua ja esittää vuoden kuluessa
tämän direktiivin antamisesta ehdotuksia, joiden
tarkoituksena on mukauttaa olemassa oleva lain-
säädäntö vakavaraisuusvalvonnan kannalta asian-
mukaisen kohtelun määrittämiseksi esinevakuudel-
lisille arvopapereille,
- 2) direktiivin 89/647/ETY 11 artiklan 4 kohdassa
säädetään, että tietyin edellytyksin neljä jäsenvalti-
ota voi poiketa 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan 1
alakohdan säännöksistä sellaisiin varoihin sovellet-
tavan painotuksen osalta, joiden vakuutena on

kiinnitys toimisto- tai monitoimiliiketoimintaan, tämän
poikkeuksen voimassaolo päättyi 1 päivänä tammi-
kuuta 1996,

- 3) komissio on sitoutunut direktiivin 89/647/ETY
antamisen yhteydessä tutkimaan tätä poikkeusta
selvittääkseen sen, onko komission havaintojen ja
kansainvälisen kehityksen valossa ja ottaen huomi-
oon tarpeen välttää kilpailun vääristymistä syytä
muuttaa kyseistä säännöstä, ja jos on, tekemään
asianmukaisia ehdotuksia; säännöstä koskevan tut-
kimuksen tulokset, vaikka ne eivät olekaan ehdot-
toman yksiselitteisiä, osoittavat, että niiden jäsen-
valtioiden, joihin poikkeusta sovelletaan, ja niiden,
joihin sitä ei sovelleta, välillä ei ole merkittäviä
eroja todettujen tappioiden määrissä; tämän vuoksi
on mahdollista ulottaa tämä poikkeus 31 päivään
joulukuuta 2006 saakka koskemaan kaikkia jäsen-
valtioita, jotka sitä haluavat,
- 4) kiinnitetty omaisuus on arvioitava erittäin tiukkoja
perusteita noudattaen ja arviointi on uusittava
säännöllisesti liiketilamarkkinoiden kehityksen
huomioon ottamiseksi; omaisuuden on oltava
omistajan käytössä tai tämän vuokralle antama;
tämä säännös ei koske kiinteistönjalostukseen
annettuja lainoja,
- 5) tämän direktiivin antaminen on tarkoituksenmu-
kaisin keino asetettujen tavoitteiden toteuttami-
seksi ja direktiivissä rajoitutaan vain tavoitteiden
toteuttamisen kannalta tarpeelliseen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiiviä 89/647/ETY seuraavasti:

1. Lisätään 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan 1 alakoh-
taan seuraava alakohta:

⁽¹⁾ EYVL C 114, 19.4.1996, s. 9.⁽²⁾ EYVL C 30, 30.1.1997, s. 99.⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 17 päivänä syys-
kuuta 1996 (EYVL C 320, 28.10.1996, s. 26) neuvoston
yhteinen kanta vahvistettu 9 päivänä maaliskuuta 1998
(EYVL C 135, 30.4.1998, s. 1) ja Euroopan parlamentin
päätös, tehty 30. huhtikuuta 1998 (EYVL C 152,
18.5.1998). Neuvoston päätös, tehty 19. toukokuuta 1998.⁽⁴⁾ EYVL L 386, 30.12.1989, s. 14, direktiivi sellaisena kuin se
on viimeksi muutettuna direktiivillä 96/10/EY (EYVL L 85,
3.4.1996, s. 17).

”arvopaperit, joiden vakuutena on kiinnitys” ja joita voidaan pitää ensimmäisessä alakohdassa tai 11 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuina lainoina, jos toimivaltaiset viranomaiset katsovat, että ne ovat, kunkin jäsenvaltion voimassa oleva lainsäädäntö huomioon ottaen, vastaavia luottoriskin osalta. ”Arvopapereihin, joiden vakuutena on kiinnitys”, voi kuulua sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/22/ETY (*) liitteen B osan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja välineitä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niitä arvopaperien lajeja, jotka voidaan sisällyttää tähän 1 kohtaan ja jotka täyttävät tämän 1 kohdan edellytykset. Toimivaltaisten viranomaisten on erityisesti varmistettava:

- i) että kyseisten arvopaperien täytenä ja välittömänä vakuutena on joukko sellaisia kiinnityksiä, jotka ovat luonteeltaan samanlaisia kuin ensimmäisessä alakohdassa tai 11 artiklan 4 kohdassa määritellyt kiinnitysvakuudet ja jotka ovat täysin kunnossa silloin, kun nämä arvopaperit annetaan,
- ii) että kiinnitysvakuudellisiin arvopapereihin sijoittavilla joko suoraan tai heidän lukuunsa uskottuna miehenä tai toimeksisaaneena edustajana toimivilla on riittävän hyvä etuoikeus asianomaisiin kiinnitettyihin varoihin heidän arvopaperiomistustensa mukaisessa suhteessa.

(*) EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 95/26/EY (EYVL L 168, 18.7.1995, s. 7).”;

2. Korvataan 11 artiklan 4 kohta seuraavasti:

”4. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat 31 päivään joulukuuta 2006 saakka sallia luottolaitostensa soveltaa 50 prosentin painotusta lainoihin, joiden viranomaisen hyväksymänä täytenä vakuutena on kiinnitys sellaisen jäsenvaltion alueella sijaitsevaan toimisto- tai monitoimiliiketilään, joka hyväksyy 50 prosentin painotuksen, seuraavin ehdoin:

- i) 50 prosentin riskipainotusta sovelletaan lainan siihen osaan, joka ei ylitä a tai b alakohdan mukaisesti laskettuja rajoja:
 - a) 50 prosenttia kyseisen kiinteistön markkina-arvosta.

Kahden riippumattoman arvioijan on tehtävä lainanantohetkellä toisistaan riippumattomat arviot kiinteistön markkina-arvosta. Lainan on perustuttava näistä alhaisempaan arvioon.

Vähintään kerran vuodessa yhden arvioijan on arvioitava kiinteistö uudelleen. Niiden lainojen osalta, jotka eivät ylitä yhtä miljoonaa ecua ja viittä prosenttia luottolaitosten omista varoista, yksi arvioija arvioi kiinteistön uudelleen vähintään joka kolmas vuosi,

- b) 50 prosenttia kyseisen kiinteistön markkina-arvosta tai 60 prosenttia kiinnitysluoton arvosta, kumpi näistä on alhaisempi, niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat säätäneet lailla tai asetuksella tiukoista kiinnitysluottojen arvon arviointiperusteista.

’Kiinnitysluoton arvolla’ tarkoitetaan sitä kiinteistön arvoa, jonka arvioija on määritellyt arvioimalla huolellisesti kiinteistön myöhempiä myytävyyttä ottaen huomioon omaisuuden pitkän aikavälin kestävät ominaisuudet, normaalit ja paikalliset markkinaolosuhteet, kiinteistön senhetkisen käytön ja asianmukaiset vaihtoehtoiset käyttötavat. Spekulaatiivisia teki-joita ei saada ottaa huomioon arvioitaessa kiinnitysluoton arvoa. Kiinnitysluoton arvo on esitettävä avoimella ja selkeällä tavalla.

Kiinnitysluoton arvo ja erityisesti taustalla olevat asianomaisten markkinoiden kehitystä koskevat oletukset arvioidaan uudelleen vähintään joka kolmas vuosi tai jos markkinat laskevat yli 10 prosenttia.

Sekä a että b alakohdassa ’markkina-arvolla’ tarkoitetaan sitä hintaa, jolla kiinteistö arviointipäivänä voitaisiin myydä yksityisellä, vapaaehtoisesti myyjän ja hänestä riippumattoman ostajan välillä tehdyllä sopimuksella olettaen, että kiinteistöä tarjotaan julkisesti markkinoilla ja että markkinaolosuhteet sallivat asianmukaisen myynnin ja että kaupan neuvottelemiselle on käytettävissä tavanomainen aika kiinteistön luonne huomioon ottaen;

- ii) 100 prosentin riskipainotusta sovelletaan lainan siihen osaan, joka ylittää i alakohdassa asetetut rajat,
- iii) omaisuuden on joko oltava omistajan käytössä tai tämän vuokralle antama.

Ensimmäinen alakohta ei estä alueellaan korkeampaa riskipainotusta soveltavan jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia sallimasta edellä määriteltujen edellytysten mukaisesti 50 prosentin riskipainotuksen soveltamista tämäntyyppiseen lainaukseen niiden jäsenvaltioiden alueella, jotka hyväksyvät 50 prosentin riskipainotuksen.

Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia luottolaitostensa soveltaa 50 prosentin riskipainotusta 21 heinäkuuta 2000 olemassa oleville lainoille, jos tässä kohdassa luetellut edellytykset täyttyvät. Tässä tapauksessa kiinteistö arvioidaan edellä säädettyjen arviointiperusteiden mukaisesti viimeistään 21 heinäkuuta 2003.

Ennen 31 päivää joulukuuta 2006 myönnettyihin lainoihin sovelletaan edelleen 50 prosentin riskipainotusta kyseisten lainojen erääntymiseen asti, jos luottolaitos on sitoutunut noudattamaan sopimuksen ehtoja.

Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat myös 31 päivään joulukuuta 2006 saakka sallia luottolaitostensa soveltaa 50 prosentin riskipainotusta lainojen siihen osaan, jonka viranomaisten hyväksymänä täytenä vakuutena on sellaisen suomalaisen asunto-osakeyhtiön osakkeita, johon sovelletaan Suomen vuoden 1991 asunto-osakeyhtiölakia tai vastaavaa myöhempää lainsäädäntöä, jos tässä kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, kuinka ne soveltavat tätä kohtaa.”

3. Korvataan 11 artiklan 5 kohta seuraavasti:

”5. Jäsenvaltiot voivat soveltaa 50 prosentin riskipainotusta ennen 31 päivää joulukuuta 2006 tehtyihin pääkonttorimaassa sijaitsevaa liikeomaisuutta koskeviin leasingvuokrasopimuksiin, joita koskevien säännösten mukaan vuokranantajalla on täysi omistusoikeus vuokrattuun omaisuuteen, kunnes vuokralleottaja käyttää osto-oikeuttaan. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, kuinka ne soveltavat tätä kohtaa.”

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava voimaan tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 24 kuukauden kuluttua direktiivin voimaantulosta. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 22 päivänä kesäkuuta 1998.

<i>Euroopan parlamentin puolesta</i>	<i>Neuvoston puolesta</i>
J. M. GIL-ROBLES	J. CUNNINGHAM
<i>Puhemies</i>	<i>Puheenjohtaja</i>

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/33/EY,

annettu 22 päivänä kesäkuuta 1998,

luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun neuvoston direktiivin 77/780/ETY 12 artiklan, luottolaitosten vakavaraisuussuhteesta annetun neuvoston direktiivin 89/647/ETY 2, 5, 6, 7, 8 artiklan ja liitteiden II ja III sekä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun neuvoston direktiivin 93/6/ETY 2 artiklan ja liitteen II muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

tiettyjen muiden viranomaisten tai elinten kanssa edellyttäen, että luovutettujen tietojen salassapito taataan asianmukaisella tavalla,

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 57 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen virkkeen,

2) luottolaitosten vakavaraisuussuhteesta 18 päivänä joulukuuta 1989 annetussa neuvoston direktiivissä 89/647/ETY ⁽⁵⁾ varoja ja taseen ulkopuolisia eriä painotetaan niihin sisältyvän luottoriskin mukaisesti,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

3) kirkkoihin ja uskonnollisiin yhteisöihin, jotka ovat julkisyhteisöjä ja jotka niille lainsäädännössä myönnetyn verotusoikeuden perusteella kantavat veroa, liittyy samankaltainen luottoriski kuin alue- ja paikallishallinnon viranomaisiin; siksi on johdonmukaista antaa toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuus soveltaa kirkkoja ja uskonnollisia yhteisöjä koskeviin saamisiin samaa kohtelua kuin alue- ja paikallishallinnon viranomaisia koskeviin saamisiin, jos nämä kirkot ja uskonnolliset yhteisöt kantavat veroa; mahdollisuus soveltaa nollapainotusta alue- ja paikallishallinnon viranomaisia koskeviin saamisiin ei kuitenkaan ulotu kirkkoja ja uskonnollisia yhteisöjä koskeviin saamisiin ainoastaan sillä perusteella, että niillä on oikeus kantaa veroa,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 189 b artiklan mukaista menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat, että

1) luottolaitosten liiketoiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 12 päivänä joulukuuta 1997 annetussa ensimmäisessä neuvoston direktiivissä 77/780/ETY ⁽⁴⁾ sallitaan tietojen vaihto toimivaltaisten viranomaisten ja tiettyjen muiden viranomaisten tai elinten kesken samassa jäsenvaltiossa tai jäsenvaltioiden välillä; mainitussa direktiivissä sallitaan myös, että jäsenvaltiot voivat tehdä tietojen vaihtoa koskevia yhteistyösopimuksia kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa; johdonmukaisuuden vuoksi kyseistä lupaa tehdä tietojen vaihtoa koskevia sopimuksia kolmansien maiden kanssa olisi laajennettava niin, että se kattaisi tietojen vaihdon kyseisten maiden

4) luottolaitosten vakavaraisuussuhteista annetun neuvoston direktiivin 89/647/ETY teknisestä mukauttamisesta monenkeskisten kehityspankkien määritelmän osalta 15 päivänä maaliskuuta 1994 annetussa komission direktiivissä 94/7/EY ⁽⁶⁾ sisällytettiin Euroopan investointirahasto kyseiseen määritelmään; rahasto on Euroopassa uusi ja ainutlaatuinen yhteistyömuoto, jonka tarkoituksena on myötävaikuttaa sisämarkkinoiden vahvistamiseen, Euroopan taloudellisen elpymisen tukemiseen sekä taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseen,

5) direktiivin 89/647/ETY 6 artiklan 1 kohdan d alakohdan 7 alakohdan mukaisesti luottolaitosten merkitsemän Euroopan investointirahaston pää-

⁽¹⁾ EYVL C 208, 19.7.1996, s. 8.

⁽²⁾ EYVL C 30, 30.1.1997, s. 13.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto 10. huhtikuuta 1997 (EYVL C 132, 28.4.1997, s. 234), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 9. maaliskuuta 1998 ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 30. huhtikuuta 1998 (EYVL C 152, 18.5.1998). Neuvoston päätös, tehty 19. toukokuuta 1998.

⁽⁴⁾ EYVL L 322, 17.12.1977, s. 30, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 96/13/EY (EYVL L 66, 16.3.1996, s. 15).

⁽⁵⁾ EYVL L 386, 30.12.1989, s. 14, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 98/32/EY (julkaistu virallisen lehden tässä numerossa, ks. sivu 26).

⁽⁶⁾ EYVL L 89, 6.4.1994, s. 17.

oman maksamatta olevaan osaan olisi sovellettava 100 prosentin painotusta,

6) rahoituslaitosten merkittäväksi varattu Euroopan investointirahaston pääoma on rajoitettu 30 prosenttiin, josta aluksi maksetaan 20 prosenttia neljässä vuotuisessa 5 prosentin erässä; näin ollen loppuosuutta eli 80:tä prosenttia ei makseta, vaan se jää rahaston jäsenten vastuusitoumukseksi; kun otetaan huomioon, että Eurooppa-neuvosto piti rahastoa perustaessaan tavoitteenaan edistää liikepankkien osallistumista, ei ole suotavaa rangaista tästä osallistumisesta, ja siksi olisi asianmukaisempaa soveltaa merkityn pääoman maksamattomaan osaan 20 prosentin painotusta,

7) taseen ulkopuolisten erien luokitusta koskevassa direktiivin 89/647/ETY liitteessä I katsotaan tietyillä erillä olevan korkea riski ja niihin sovelletaan sen vuoksi 100 prosentin painotusta; kyseisen direktiivin 6 artiklan 4 kohdassa säädetään: ”Kun taseen ulkopuolisiin eriin liittyy nimenomaiset takaukset, ne painotetaan niin kuin ne olisi annettu takaajan eikä vastapuolen puolesta. Kun taseen ulkopuolisista liiketoimista aiheutuvalle mahdolliselle riskille on toimivaltaisten viranomaisten hyväksymä täysimääräinen ja täydellinen vakuus jossakin 1 kohdan a alakohdan 7 alakohdan tai b alakohdan 11 alakohdan mukaisessa varoja vastaavassa muodossa, sovelletaan nollapainotusta tai 20 prosentin painotusta kyseessä olevasta vakuudesta riippuen”,

8) keskitettynä vastapuolena toimivien selvitysyhteisöjen suorittamalla pörssin ulkopuolisten (OTC-) johdannaisoppimusten selvityksellä on keskeinen asema tietyissä jäsenvaltioissa; on asianmukaista tunnustaa tällaisen selvityksen edut luottoriskin ja siihen liittyvän järjestelmäriskin alenemisen kannalta laskettaessa luottoriskin liittyvää vakavaraisuusvaatimusta; on tarpeen, että selvitettävänä olevista OTC-johdannaisoppimuksista aiheutuvalle nykyhetken ja mahdolliselle tulevaisuuden luottoriskille on täysi vakuus ja että riski selvitysyhteisön riskien kasvamisesta yli asetetun vakuuden markkina-arvon poistetaan, jotta selvitettävänä olevia OTC-johdannaisia käsitellään siirtymäkautena vakavaraisuuslaskennassa samalla tavalla kuin johdannaisia, joilla käydään kauppaa pörssissä; toimivaltaisten viranomaisten on oltava vakuuttuneita siitä, että alkuperäisten vakuusvaatimusten ja

lisävakuusvaatimusten taso sekä asetetun vakuuden antaman suojan laatu ja taso ovat riittävät,

9) on otettava huomioon myös tapaukset, joissa vakuutena on 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan 1 alakohdassa tarkoitettu reaali vakuus, jos on kyse taseen ulkopuolisista eristä, jotka ovat takuita tai takauksia, jotka ovat luonteeltaan luoton vastineita,

10) direktiivin 89/647/ETY 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan 2, 4 ja 7 alakohdan mukaisesti nollapainotusta sovelletaan varojen eriin, jotka ovat saamia A alueen keskushallinnolta ja keskuspankeilta, tai varojen eriin, jotka ovat niiden nimenomaisesti takaamia, sekä varojen eriin, joiden vakuutena on A alueen keskushallinnon tai keskuspankin liikkeesen laskemia arvopapereita; kyseisen direktiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot voivat tietyin edellytyksin soveltaa nollapainotusta saamiin niiden omalta aluehallinnolta tai paikallishallinnon viranomaisilta sekä saamiin kolmansilta osapuolilta ja kolmansien osapuolten lukuun hallussapidettyihin taseen ulkopuolisiin eriin, jotka ovat kyseessä olevien aluehallinnon ja paikallishallinnon viranomaisten takaamia,

11) direktiivin 89/647/ETY 8 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat soveltaa 20 prosentin painotusta sellaisiin varojen eriin, joiden toimivaltaisten viranomaisten hyväksymänä vakuutena on A alueen aluehallinnon tai paikallishallinnon viranomaisten liikkeesen laskemia arvopapereita; jäsenvaltioiden aluehallinnon tai paikallishallinnon viranomaisten liikkeesen laskemien arvopapereiden muodossa olevaa vakuutta on pidettävä näiden viranomaisten antamana takauksena 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä, mikä antaa toimivaltaisille viranomaisille valtuudet soveltaa nollapainotusta näillä vakuuksilla taattuuihin varojen eriin ja taseen ulkopuolisiin eriin kyseisessä kohdassa mainituin edellytyksin,

12) neuvoston direktiivin 89/647/ETY liitteessä II säädetään yleisesti OTC-johdannaisoppimuksiksi kutsuttujen korko- ja valuuttakurssisidonnaisten taseen ulkopuolisten erien käsittelystä luottolaitosten pääomavaatimusten laskemista varten,

13) tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohta, 2 kohta, 3 kohdan b alakohta, 6 kohta, 3 artiklan 1 ja 2 kohta sekä liite ovat myös OTC-johdannaisoppimuksiin liittyvien luottoriskien tarkempaa ja joissakin suhteissa ankarampaa valvontaa käsittele-

vän rahoitusvalvonnan kansainvälisen foorumin työn tulosten mukaiset; erityisesti tämä koskee vaatimusta, että pääoman on katettava myös OTC-johdannais-sopimukset muiden kuin korko- ja valuuttakurssisidonnaisten liiketoimien osalta, ja mahdollisuutta ottaa huomioon toimivaltaisten viranomaisten hyväksymien sopimusnettoutusta koskevien sopimusten riskejä alentavat vaikutukset laskettaessa pääomavaatimuksia OTC-johdannais-sopimukseen liittyvien mahdollisten tulevaisuuden luottoriskien osalta,

- 14) kansainvälisesti toimivia, yhteisön luottolaitosten kanssa monissa kolmansissa maissa kilpailevia luottolaitoksia ja luottolaitosryhmiä koskevat, laajemmalla kansainvälisellä tasolla hyväksytyt säännöt johtavat OTC-johdannais-sopimusten tarkempaan valvontaan; näistä tarkennuksista seuraa entistä tarkoituksenmukaisemmat vaatimukset vähimmäispääomasta, joissa otetaan huomioon valvojien hyväksymien nettoutussopimusten riskejä alentavat vaikutukset mahdollisiin tulevaisuuden luottoriskeihin,

- (15) yhteisön luottolaitosten osalta voidaan samanlainen OTC-johdannais-sopimusten tarkempi valvonta, johon sisältyy mahdollisuus ottaa huomioon valvojien hyväksymien nettoutussopimusten riskejä alentavat vaikutukset mahdollisiin tulevaisuuden luottoriskeihin, saada aikaan ainoastaan muuttamalla direktiiviä 89/647/ETY,

- 16) samojen kilpailuedellytysten takaamiseksi yhteisön alueella kilpaileville luottolaitoksille ja sijoituspalveluyrityksille on niiden toimintoja OTC-johdannais-sopimusten alalla tarpeen valvoa yhdenmukaisella tavalla, ja se voidaan saada aikaan vain mukauttamalla sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä 15 päivänä maaliskuuta 1993 annettua neuvoston direktiiviä 93/6/ETY ⁽¹⁾, ja

- 17) tämän direktiivin antaminen on tarkoituksenmukaisin keino asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi ja direktiivissä rajoitutaan vain tavoitteiden toteuttamisen kannalta tarpeelliseen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Korvataan direktiivin 77/780/ETY 12 artiklan 3 kohta seuraavalla:

”3. Jäsenvaltiot voivat tehdä kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten sekä näiden maiden viranomaisten ja elinten kanssa 5 kohdassa ja 5 a kohdassa tarkoitettuja tietojen vaihtoa edellyttäviä yhteistyösopimuksia vain, jos luovutettujen tietojen salassapito taa-taan vähintään tässä artiklassa esitetyllä tavalla. Tietojen vaihdon on tapahduttava mainittujen viranomaisten tai elinten valvontatehtävän suorittamiseksi.

Jos tiedot ovat peräisin toisesta jäsenvaltiosta, niitä ei saa ilmaista ilman niiden toimivaltaisten viranomaisten nimenomaista suostumusta, jotka ovat ne luovuttaneet, eikä niitä saa luovuttaa muihin tarkoituksiin kuin mihin mainitut viranomaiset ovat antaneet suostumuk-sensa.”

2 artikla

Muutetaan direktiiviä 89/647/ETY seuraavasti:

1) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) Lisätään 1 kohtaan seuraava luettelakohhta:

” — ’virallisesti hyväksytyillä pörseillä’ toimivaltaisten viranomaisten hyväksymiä pörsejä,

i) jotka toimivat säännöllisesti,

ii) joilla on pörssin kotimaan asianomaisten viranomaisten antamat tai hyväksymät säännöt, joissa määritellään pörssin toiminnan edellytykset, pörssiin pääsyn edellytykset sekä ne edellytykset, jotka sopimusten on täytettävä, jotta niillä voitaisiin tehokkaasti käydä kauppaa pörssissä,

iii) joilla on selvitysjärjestelmä, jossa vaaditaan liitteessä III lueteltujen sopimusten osalta sellainen päivittäinen vakuusvaatimus, jonka toimivaltaiset viranomaiset katsovat antavan riittävän suojan.”

b) Lisätään 2 kohtaan seuraava alakohta:

⁽¹⁾ EYVL L 141, 11.6.1993, s. 1.

”Toimivaltaiset viranomaiset voivat sisällyttää aluehallinnon ja paikallishallinnon viranomaisten käsitteeseen myös kirkot ja uskonnolliset yhteisöt, jotka ovat julkisyhteisöjä, jos nämä lainsäädännössä niille myönnetyn verotusoikeuden perusteella kantavat veroa. Tässä tapauksessa 7 artiklassa mainittu mahdollisuus ei kuitenkaan ole voimassa.”

- 2) Korvataan 5 artiklan 3 kohdan ensimmäinen virke seuraavalla:

”3. Direktiivin 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen taseen ulkopuolisten erien osalta mahdolliset sopimusten jälleenhankintakustannukset vastapuolen rikoissa sopimuksen lasketaan käyttäen jompaakumpaa liitteessä II esitetyistä menetelmistä.”

- 3) Muutetaan 6 artikla seuraavasti:

- a) Lisätään 2 kohtaan seuraava virke:

”Euroopan investointirahastosta merkityn pääoman maksamatta olevaan osaan voidaan soveltaa 20 prosentin painotusta.”

- b) Korvataan 3 kohta seuraavalla:

”3. Liitteessä II esitetyjä menetelmiä sovelletaan liitteessä III lueteltuihin taseen ulkopuolisiin eriin, ei kuitenkaan

- sopimuksiin, joilla käydään kauppaa virallisesti hyväksytyissä pörseissä
- valuuttasopimuksiin (paitsi kultaa koskeviin sopimuksiin), joiden alkuperäinen juoksuaika on enintään neljätoista kalenteripäivää.

Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat 31 päivään joulukuuta 2006 saakka vapauttaa liitteessä II esitettyjen menetelmien soveltamisesta sellaisen selvitysyhteisön selvitettävänä olevat OTC-sopimukset, joka toimii sopimusten laillisena vastapuolena ja jossa kaikki osapuolet asettavat selvitysyhteisölle päivittäin sellaisen täyden vakuuden sopimuksista aiheutuville riskeille, joka kattaa sekä nykyhetken että mahdollisen tulevaisuuden luottoriskin. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistuttava siitä, että asetettu vakuus antaa

samantasaisen suojan kuin 1 kohdan a alakohdan 7 alakohdan mukainen vakuus ja poistaa riskin selvitysyhteisön riskien kasvamisesta yli asetetun vakuuden markkina-arvon. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, kuinka ne käyttävät tätä mahdollisuutta.”

- c) Lisätään 4 kohtaan seuraava alakohhta:

”Jäsenvaltiot voivat soveltaa 50 prosentin painotusta taseen ulkopuolisiin eriin, jotka ovat takuita tai takauksia, jotka ovat luonteeltaan luoton vastineita, ja joiden täytenä vakuutena on toimivaltaisten viranomaisten hyväksymä kiinnitys, joka täyttää 1 kohdan c alakohdan 1 alakohdassa luetellut edellytykset, edellyttäen että takaajalla on välitön oikeus tähän vakuuteen.”

4. Muutetaan 7 artikla seuraavasti:

- a) Lisätään 1 kohtaan sanojen ”paikallishallinnon viranomaisten takaamia” jälkeen seuraava:

”... tai joilla on asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten hyväksymät, näiden alue- tai paikallishallinnon viranomaisten liikkeeseen laskemien arvopapereiden muodossa olevat vakuudet.”

- b) Lisätään 2 kohtaan sanojen ”jälkimmäisten takaamia saatavia” jälkeen seuraava:

”... , mukaan lukien arvopapereiden muodossa olevat vakuudet.”

- 5) Korvataan 8 artiklan 1 kohta seuraavalla:

”1. Jäsenvaltiot voivat soveltaa 20 prosentin painotusta sellaisiin varojen eriin, joiden asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten hyväksymänä vakuutena on A alueen aluehallinnon tai paikallishallinnon viranomaisten liikkeeseen laskemien arvopapereiden tai A alueen muissa luottolaitoksissa kuin lainanantajalaitoksessa olevan talletuksen tai näiden luottolaitosten liikkeeseen laskemien sijoitustodistusten taikka niihin verrattavien sijoitusvälineiden muodossa olevat vakuudet, sanotun rajoittamatta 7 artiklan 1 kohdan soveltamista.”

- 6) Muutetaan tai korvataan liitteet II ja III tämän direktiivin liitteen A ja B osan mukaisesti.

3 artikla

Muutetaan direktiivi 93/6/ETY seuraavasti:

- 1) Korvataan 2 artiklan 10 kohta seuraavalla:

”10. ’pörssin ulkopuolisilla (OTC-)johdannaissopimuksilla’ tarkoitetaan taseen ulkopuolisia eriä, joihin direktiivin 89/647/ETY 6 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti sovelletaan mainitun direktiivin liitteessä II esitettyjä menetelmiä.”

2) Korvataan liitteen II 5 kohta seuraavalla:

”5. Laitokset soveltavat OTC-johdannaissopimuksista aiheutuvien pääomavaatimusten laskemiseen direktiivin 89/647/ETY liitettä II. Asianomaiseen vastapuoleen sovellettava riskipainotus määritellään tämän direktiivin 2 artiklan 9 kohdan mukaisesti.

Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat 31 päivään joulukuuta 2006 saakka vapauttaa liitteessä II esitettyjen menetelmien soveltamisesta sellaisen selvitysyhteisön selvittävänä olevat OTC-sopimukset, joka toimii sopimusten laillisena vastapuolena ja jossa kaikki osapuolet asettavat selvitysyhteisölle päivittäin sellaisen täyden vakuuden sopimuksista aiheutuville riskeille, joka kattaa sekä nykyhetken että mahdollisen tulevaisuuden luottoriskin. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistuttava siitä, että asetettu vakuus antaa samantasoisien suojan kuin direktiivin 89/647/ETY 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan 7 alakohdan mukainen vakuus ja poistaa riskin selvitysyhteisön riskien kasvamisesta yli asetetun vakuuden markkina-arvon. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, kuinka ne käyttävät tätä mahdollisuutta.”

4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 24 kuukauden kuluttua direktiivin voimaantulosta. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

5 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

6 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 22 päivänä kesäkuuta 1998.

Euroopan parlamentin puolesta *Neuvoston puolesta*

J. M. GIL-ROBLES

J. CUNNINGHAM

Puhemies

Puheenjohtaja

LIITE

A. Muutetaan direktiivin 89/647/ETY liite II seuraavasti:

1) Korvataan otsikko seuraavalla:

”LIITE II

TASEEN ULKOPUOLISTEN ERIEN KÄSITTELY”

2) Korvataan 1 kohta seuraavalla:

”1. Menetelmän valinta

Luottolaitokset voivat valita toimivaltaisten viranomaisten suostumuksella jonkin jäljempänä esitetystä menetelmästä liitteen III 1 ja 2 kohdassa lueteltuihin sopimuksiin liittyvien luottoriskien laskemisessa. Luottolaitosten, joiden on noudatettava direktiivin 93/6/ETY 6 artiklan 1 kohtaa, on käytettävä jäljempänä esitettyä menetelmää 1. Liitteen III 3 kohdassa lueteltuihin sopimuksiin liittyvien luottoriskien laskemisessa kaikkien luottolaitosten on käytettävä jäljempänä esitettyä menetelmää 1.”

3) Korvataan 2 kohdassa oleva taulukko 1 seuraavalla:

”TAULUKKO 1 ^(a) ^(b)

Jäljellä oleva juoksuaika ^(c)	Korkosopimukset	Valuuttakurssseja ja kultaa koskevat sopimukset	Osakkeita koskevat sopimukset	Muita jalometalleja kuin kultaa koskevat sopimukset	Muita hyödykkeitä kuin jalometalleja koskevat sopimukset
Vuosi tai vähemmän	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
1–5 vuotta	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Yli 5 vuotta	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

^(a) Sopimuksia, jotka eivät kuulu mihinkään tässä taulukossa esitetystä viidestä luokasta, käsitellään muita hyödykkeitä kuin jalometalleja koskevin sopimuksina.

^(b) Sopimuksissa, joiden pääoma vaihdetaan useaan kertaan, prosenttiluvut on kerrottava sopimuksen mukaisten jäljellä olevien maksujen lukumäärällä.

^(c) Sopimuksissa, jotka on laadittu määrättyjen maksupäivien jälkeen jäljellä olevien riskien poistamiseksi ja joissa ehdot on sovittu uudelleen sellaisiksi, että sopimuksen markkina-arvo niinä määrättyinä päivinä on nolla, jäljellä oleva juoksuaika on sama kuin seuraavaan tarkistuspäivään jäljellä oleva aika. Sellaisissa korkosopimuksissa, jotka täyttävät nämä vaatimukset ja joiden erääntymiseen on aikaa yli vuosi, prosenttiluku ei saa olla alhaisempi kuin 0,5 prosenttia.

Mahdollisen tulevaisuuden luottoriskien laskemiseksi vaiheen b mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia sen, että luottolaitokset soveltavat 31 päivään joulukuuta 2006 saakka seuraavia prosenttimääriä taulukossa 1 säädettyjen sijasta edellyttäen, että laitokset käyttävät direktiivin 93/6/ETY 11 a artiklassa esitettyä mahdollisuutta liitteessä III olevan 3 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen sopimusten osalta:

Taulukko 1a

Jäljellä oleva juoksuaika	Jalometallit (paitsi kultaa)	Perusmetallit	Maataloushyödykkeet	Muut, ml. energia- tuotteet
Vuosi tai vähemmän	2 %	2,5 %	3 %	4 %
1–5 vuotta	5 %	4 %	5 %	6 %
Yli 5 vuotta	7,5 %	8 %	9 %	10 %”

- 4) Korvataan otsikko taulukon 2 kolmannen sarakkeen ensimmäisellä rivillä seuraavalla:

”Valuuttakursseja ja kultaa koskevat sopimukset”

- 5) Lisätään 2 kohdan loppuun seuraava alakohta:

”Menetelmien 1 ja 2 osalta toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että huomioon otettava nimellismäärä on sopimukseen sisältyvän riskin sovelias mittari. Jos esimerkiksi sopimus johtaa kassavirran moninkertaistumiseen, nimellismäärää on soviteltava niiden vaikutusten huomioonottamiseksi, joita moninkertaistumisella on sopimuksen riskirakenteeseen.”

- 6) Lisätään 3 kohdan b alakohtaan seuraava alakohta:

”Toimivaltaiset viranomaiset voivat pitää riskiä alentavina nettoutussopimuksina, jotka käsittävät alkuperäiseltä juoksuajaltaan enintään neljännestä päivän valuuttasopimuksia, asetettuja optioita tai vastaavia taseen ulkopuolisia eriä, jotka eivät kuulu tämän liitteen soveltamisalaan, koska niihin liittyy vain vähäinen luottoriski tai ei liity lainkaan riskiä. Jos näiden sopimusten positiivisesta tai negatiivisesta markkina-arvosta riippuen niiden sisällyttäminen toiseen nettoutussopimukseen voi johtaa pääomavaatimusten kasvuun tai pienenemiseen, toimivaltaisten viranomaisten on velvoitettava luottolaitoksia noudattamaan johdonmukaista käsittelyä.”

- 7) Korvataan 3 kohdan c alakohdan ii alakohdan ensimmäinen alakohta sekä toisen alakohdan johtolause ja ensimmäinen luetelmakohta seuraavalla:

”ii) Muut nettoutussopimukset

Sovellettaessa menetelmää 1 vaiheessa (a) saadaan nettoutussopimukseen sisältyvien sopimusten nykyinen jälleenhankinta-arvo laskea ottamalla huomioon nettoutussopimuksesta johtuvat tosiasialliset otaksuttavat nettojälleenhankintakustannukset; jos nettoutus johtaa nettomaksuvelvoitteen syntymiseen nettojälleenhankintakustannusta laskevalle luottolaitokselle, nykyinen jälleenhankintakustannus merkitään nollassi.

Vaiheessa (b) saadaan kaikkien tiettyyn nettoutussopimukseen sisältyvien sopimusten mahdollisten tulevaisuuden luottoriskin määrää alentaa seuraavan yhtälön mukaisesti:

$$PCE_{\text{väh}} = 0,4 * PCE_{\text{brutto}} + 0,6 * NGR * PCE_{\text{brutto}}$$

jossa:

- $PCE_{\text{väh}}$ = kaikkien sellaisten saman vastapuolen kanssa tehtyjen sopimusten mahdollisen tulevaisuuden luottoriskin alennettu määrä, jotka sisältyvät laillisesti sitovaan kahdenväliseen nettoutussopimukseen
- PCE_{brutto} = kaikkien sellaisten saman vastapuolen kanssa tehtyjen sopimusten mahdollisten tulevaisuuden luottoriskien yhteenlaskettu määrä, jotka sisältyvät laillisesti sitovaan kahdenväliseen nettoutussopimukseen ja jotka lasketaan kertomalla sopimuksen nimellisarvomäärä taulukon 1 mukaisella prosenttiluvulla
- NGR = ”netto-bruttosuhde”: toimivaltaisten viranomaisten harkinnan mukaan joko
 - i) erillislaskelma: kaikkien sellaisten sopimusten, jotka sisältyvät saman vastapuolen kanssa tehtyyn laillisesti sitovaan kahdenväliseen nettoutussopimukseen, nettojälleenhankintakustannusten (osoittaja) ja kaikkien sellaisten sopimusten, jotka sisältyvät tämän vastapuolen kanssa tehtyyn laillisesti sitovaan kahdenväliseen nettoutussopimuksen, bruttojälleenhankintakustannusten (nimittäjä) välinen suhde tai
 - ii) yhteislaskelma: kaikkien sellaisten sopimusten, jotka sisältyvät laillisesti sitoviin nettoutussopimuksiin, kaikkien vastapuolten osalta kahdenvälisesti laskettujen nettojälleenhankintakustannusten yhteenlasketun määrän (osoittaja) ja kaikkien laillisesti sitoviin nettoutussopimuksiin sisältyvien sopimusten bruttojälleenhankintakustannusten yhteenlasketun määrän (nimittäjä) välinen suhde.

Jos jäsenvaltiot antavat luottolaitosten valita menetelmän itse, valittua menetelmää on käytettävä johdonmukaisesti.

Nettoutussopimukseen sisältyvät täysin yhdenmukaiset sopimukset saadaan ottaa huomioon yhtenä sopimuksena, jonka nimellisarvo vastaa nettotuloja, laskettaessa edellä olevan kaavan mukaisesti tulevaisuuden mahdollisia luottoriskejä. Täysin yhdenmukaiset sopimukset ovat valuuttatermiinisopimuksia tai vastaavia sopimuksia, joissa nimellisarvo vastaa kassavirtoja, jos kassavirrat erääntyvät samana arvopäivänä ja osittain tai kokonaan samassa valuutassa.

Sovellettaessa menetelmää 2 vaiheessa (a)

- saadaan täysin yhdenmukaiset nettoutussopimukseen sisältyvät sopimukset ottaa huomioon yhtenä sopimuksena, jonka nimellisarvo vastaa nettotuloja; nimellisarvomäärät kerrotaan taulukossa 2 esitetyillä prosenttiluvuilla.”

B. Korvataan direktiivin 89/647/ETY liite III seuraavalla:

”LIITE III

TASEEN ULKOPUOLISTEN ERIEN LAJIT

1. Korkosopimukset
 - a) Yhden valuutan käsittävät koronvaihtosopimukset
 - b) Viitekoron vaihtosopimukset (basis swaps)
 - c) Korkotermiinit
 - d) Korkofutuurit
 - e) Ostetut korko-optiot
 - f) Muut samanluonteiset sopimukset
2. Valuuttakurssisopimukset ja kultaa koskevat sopimukset
 - a) Valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset
 - b) Valuuttatermiinisopimukset
 - c) Valuuttafutuurit
 - d) Ostetut valuuttaoptiot
 - e) Muut samanluonteiset sopimukset
 - f) kohtien a—e luonteiset kultaa koskevat sopimukset
3. Edellä kohdissa 1 a—e ja 2 a—d mainittujen sopimusten luonteiset muita kohde-etuuksia ja indeksejä koskevat sopimukset, jotka koskevat
 - a) osakkeita
 - b) muita jalometalleja kuin kultaa
 - c) muita hyödykkeitä kuin arvometalleja
 - d) muita samanluonteisia sopimuksia.”

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/34/EY,

annettu 22 päivänä kesäkuuta 1998,

teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

määräyksiä koskevien kansallisten aloitteiden mahdollisimman suuri avoimuus,

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 100 a, 213 ja 43 artiklan,

- 4) tuotteita koskevista teknisistä määräyksistä johtuvat kaupan esteet voivat olla sallittuja vain, jos ne ovat välttämättömiä pakottavien vaatimusten täyttämiseksi ja niiden tavoite liittyy yleiseen etuun, jonka pääasiallisen takeen ne muodostavat,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

- 5) on välttämätöntä, että komissio saa tarvittavat tiedot käyttöönsä ennen teknisten määräysten hyväksymistä; siten jäsenvaltioiden, joiden on perustamissopimuksen 5 artiklan mukaan autettava komissiota sen tehtävien suorittamisessa, on ilmoitettava komissiolle teknisiä määräyksiä koskevat hankkeensa,

noudattavat perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat, että

- 6) kaikkien jäsenvaltioiden on myös saatava tietoonsa jonkin jäsenvaltion suunnittelemat tekniset määräykset,

- 1) teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä marraskuuta 1983 annettua neuvoston direktiiviä 83/189/ETY ⁽⁴⁾ on muutettu useita kertoja ja huomattavalta osin; olisi selkeyden ja järjestyksen vuoksi kodifioitava mainittu direktiivi,

- 7) sisämarkkinoiden päämääränä on varmistaa edullinen ympäristö yritysten kilpailulle; etenkin tiedon lisääminen edistää sitä, että yritykset voivat paremmin hyödyntää näihin markkinoihin liittyviä etuja; näin ollen on tärkeätä säätää mahdollisuudesta, että taloudelliset toimijat voivat antaa arvionsa muissa jäsenvaltioissa ehdotettavien kansallisten teknisten määräysten vaikutuksesta ilmoitettujen ehdotusten otsikoiden säännöllisen julkaisemisen perusteella sekä näiden ehdotusten luottamuksellisuutta koskevien säännösten mukaisesti,

- 2) sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus taataan; tavaroiden liikkuvuutta koskevien määrällisten rajoitusten ja vaikutuksiltaan niitä vastaavien toimenpiteiden kieltäminen on sen vuoksi yksi yhteisön perusperiaatteista,

- 8) oikeusvarmuuden kannalta on aiheellista, että jäsenvaltiot julkistavat tiedon kansallisen teknisen määräyksen antamisesta tämän direktiivin muodollisuuksia noudattaen,

- 3) sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta on tärkeätä varmistaa teknisiä standardeja tai

- 9) tuotteisiin liittyvien teknisten määräysten osalta sellaiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on markkinoiden moitteettoman toiminnan varmistaminen tai markkinoiden kehittymisen jatkuminen, merkitsevät erityisesti kansallisten suunnitelmien avoimuuden lisäämistä sekä ehdotettujen määräysten perusteiden ja edellytysten markkinoihin aiheuttamien vaikutusten laajentamista,

⁽¹⁾ EYVL C 78, 12.3.1997, s. 4.

⁽²⁾ EYVL C 133, 28.4.1997, s. 5.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 17. syyskuuta 1997 (EYVL C 304, 6.10.1997, s. 79), neuvoston yhteinen kanta, hyväksytty 23. helmikuuta 1998 (EYVL C 110, 8.4.1998, s. 1), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 30. huhtikuuta 1998 (EYVL C 152, 18.5.1998). Neuvoston päätös, tehty 28. toukokuuta 1998.

⁽⁴⁾ EYVL L 109, 26.4.1983, s. 8, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission päätöksellä 96/139/EY (EYVL L 32, 10.2.1996, s. 31).

- 10) näin ollen on tärkeää arvioida kaikki tuotteelle asetetut vaatimukset ja ottaa huomioon tuotteiden sääntelyn alalla tapahtunut kansallisten käytäntöjen kehitys,
- 11) muut vaatimukset kuin tekniset eritelvät, jotka koskevat tuotteen elinkaarta sen markkinoille saatamisen jälkeen, vaikuttavat todennäköisesti kyseisen tuotteen vapaaseen liikkuvuuteen tai luovat esteitä sisämarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle,
- 12) on tarpeen selkeyttää käsitettä tekninen määräys, jota noudatetaan tosiasiallisesti; erityisesti säännöksillä, joilla viranomainen viittaa teknisiin eritelmiin tai muihin vaatimuksiin taikka pyrkii edistämään niiden noudattamista, sekä sellaisia tuotteita koskevilla säännöksillä, joiden kanssa viranomainen on yleisen edun vuoksi tekemisissä, on sellainen vaikutus, että nämä eritelvät tai vaatimukset ovat sitovampia kuin ne tavallisesti yksityisen alkuperänsä vuoksi olisivat,
- 13) komissiolle ja jäsenvaltioille on myös annettava tarvittava määräaika ehdottaa muutoksia suunniteltuun toimenpiteeseen siitä tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle mahdollisesti aiheutuvien esteiden poistamiseksi tai vähentämiseksi,
- 14) asianomaisen jäsenvaltion otettava huomioon kyseiset muutosehdotukset suunniteltua toimenpidettä koskevan lopullisen tekstin valmisteluvaiheessa,
- 15) sisämarkkinat edellyttävät erityisesti tapauksessa, jossa jäsenvaltiot eivät voi noudattaa vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta, että komissio antaa sitovia yhteisön säädöksiä tai ehdottaa sellaisten antamista; erityinen väliaikainen odotusaika on otettu käyttöön sen välttämiseksi, että kansallisten toimenpiteiden toteuttaminen vaarantaisi neuvoston tai komission sitovien säädösten antamisen,
- 16) kyseisen jäsenvaltion on perustamissopimuksen 5 artiklassa määrättyjen yleisten velvollisuuksien mukaisesti lykättävä suunnitellun toimenpiteen toteuttamista niin pitkäksi ajaksi, että on mahdollista joko tarkastella ehdotettuja muutoksia yhteisesti tai valmistella ehdotus sitovaksi neuvoston säädöksi tai antaa sitova komission säädös; määräajat, joista määrätään jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 28 päivänä toukokuuta 1969 neuvostossa pitämässä kokouksessa tehdyssä, odotusaikaa ja komissiolle ilmoittamista koskevassa sopimuksessa ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on muutettuna 5 päivänä maaliskuuta 1973 tehdyllä sopimuksella ⁽²⁾, ovat osoittautuneet riittämättömiksi kyseisissä tapauksissa, ja niitä on sen vuoksi pidennettävä,
- 17) odotusaikaa ja komissiolle ilmoittamista koskevaa menettelyä, joka sisältyy edellä mainittuun 28 päivänä toukokuuta 1969 tehtyyn sopimukseen, sovelletaan edelleen tuon menettelyn alaisiin tuotteisiin, joita tämä direktiivi ei koske,
- 18) neuvoston antamien yhteisön toimenpiteiden toteuttamisen helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi pidättäydyttävä antamasta teknistä määräystä neuvoston vahvistettua yhteisen kannan komission ehdotuksesta, joka koskee samaa asiaa,
- 19) kansallisilla teknisillä standardeilla voi käytännössä olla samat vaikutukset tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen kuin teknisillä määräyksillä,
- 20) sen vuoksi näyttää tarpeelliselta varmistaa, että komissio saa tiedon ehdotuksista standardeiksi samoin edellytyksin kuin teknisistä määräyksistä; komissio voi perustamissopimuksen 213 artiklan nojalla sekä neuvoston perustamissopimuksen määräysten mukaisesti vahvistamin rajoituksin ja edellytyksin kerätä tarpeelliset tiedot ja tehdä tarpeelliset tarkastukset tehtäviensä suorittamiseksi,
- 21) jäsenvaltioille ja standardointielimille on myös tarpeen antaa tieto toisten jäsenvaltioiden standardointielinten suunnittelemista standardeista,
- 22) systemaattinen ilmoittaminen on tarpeen itse asiassa ainoastaan uusista standardointikohteista ja siinä määrin kuin nämä kansallisen tason kohteet voivat aiheuttaa sellaisia eroja kansallisissa standardeissa, jotka näin ollen saattavat häiritä markkinoiden toimintaa; kansalliseen standardointikehitykseen liittyvien tulevien ilmoitusten tai tiedonantojen on oltava riippuvaisia siitä kiinnostuksesta, jonka ne, joille uudesta kohteesta on ennalta ilmoitettu, ovat ilmaisseet tähän työhön,
- 23) komissiolla on kuitenkin oltava mahdollisuus pyytää kansallisten standardointielinten ohjelmien toimittamista osittain tai kokonaan, jotta voidaan suorittaa standardointikehitystä koskevia tutkimuksia tietyillä talouden aloilla,

⁽¹⁾ EYVL C 76, 17.6.1969, s. 9.

⁽²⁾ EYVL C 9, 15.3.1973, s. 3.

- 24) osapuolten, joita asia koskee, on itse järjestettävä eurooppalainen standardointijärjestelmä omiin tarkoituksiinsa ja sen on perustuttava yhtenäisyyteen, avoimuuteen, yhteisymmärrykseen, riippumattomuuteen erityiseduista, tehokkuuteen ja kansalliseen edustukseen perustuvaan päätöksentekoon,
- 25) standardoinnin on yhteisössä perustuttava kansallisten standardointielinten perusoikeuksiin, kuten mahdollisuuteen saada tietoa standardiehdotuksista toimitettujen huomautusten perusteella toteutetuista toimista, olla mukana kansallisessa standardointityössä tai esittää eurooppalaisten standardien valmistelemista kansallisten standardien sijaan; jäsenvaltioiden tehtävänä on toteuttaa toimivaltansa rajoissa tarpeelliset toimenpiteet, jotta niiden standardointielimet kunnioittavat näitä oikeuksia,
- 26) säännökset, jotka koskevat kansallisten standardointielinten odotusaikaa eurooppalaista standardia laadittaessa, on mukautettava niiden sääntöjen kanssa, joita standardointielimet tässä yhteydessä hyväksyvät Euroopan standardointielimissä,
- 27) olisi perustettava pysyvä komitea, jonka jäsenet ovat jäsenvaltioiden nimeämiä ja jonka tehtävänä on auttaa komissiota tutkimaan kansallisia standardiehdotuksia ja ponnistella yhteisvoimin niistä tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle mahdollisesti aiheutuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseksi,
- 28) pysyvää komiteaa olisi kuultava tässä direktiivissä tarkoitetuista standardointiehdotuksia koskevista pyynnöistä, ja
- 29) tämä direktiivi ei vaikuta niihin määräaikoihin, joiden kuluessa jäsenvaltioiden on saatettava liitteen III B osassa mainitut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä,
- 2) 'teknisellä eritelmällä' asiakirjaan sisältyvää eritelmää tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista, kuten laadusta, käyttöominaisuuksista, turvallisuudesta tai mitoista, mukaan lukien tuotteita koskevat myyntinimeä, termistöä, tunnuksia, kokeita ja testausmenetelmiä, pakkaamista, merkitsemistä tai selostetta koskevat vaatimukset sekä vaatimustenmukaisuuden arvioinnin menettelyt;
- käsite 'tekninen eritelmä' sisältää myös valmistusmenetelmät ja -prosessit, jotka liittyvät perustamissopimuksen 38 artiklan 1 kohdassa määriteltyihin maataloustuotteisiin sekä elintarvikkeeksi ja rehuksi tarkoitettuihin tuotteisiin sekä lääkkeisiin, sellaisena kuin ne määritellään direktiivin 65/65/ETY ⁽¹⁾ 1 artiklassa, sekä muihin tuotteisiin liittyvät valmistusmenetelmät ja -prosessit, silloin kun niillä on vaikutusta näiden tuotteiden ominaisuuksiin;
- 3) 'muulla vaatimuksella' vaatimusta, joka ei ole tekninen eritelmä ja joka asetetaan tuotteelle erityisesti kuluttajan tai ympäristön suojelutarkoituksessa ja joka koskee tuotteen elinkaarta markkinoille saattamisen jälkeen eli käyttöedellytyksiä, kierrätystä, uudelleenkäyttöä tai tuotteesta huolehtimista, jos nämä edellytykset voivat vaikuttaa merkittävästi tuotteen koostumukseen tai sen luonteeseen, taikka sen kaupan pitämiseen;
- 4) 'standardilla' teknistä eritelmää, jonka tunnustettu standardointielin on hyväksynyt toistuvaa tai jatkuvaa käyttöä varten ja jonka noudattaminen ei ole pakollista ja joka kuuluu johonkin seuraavista ryhmistä:
- kansainvälinen standardi: kansainvälisen standardointielimen hyväksymä standardi, joka on yleisesti saatavilla,
 - eurooppalainen standardi: eurooppalaisen standardointielimen hyväksymä standardi, joka on yleisesti saatavilla,
 - kansallinen standardi: kansallisen standardointielimen hyväksymä standardi, joka on yleisesti saatavilla;

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'tuotteella' teollisesti valmistettua tuotetta ja maataloustuotetta, mukaan lukien kalastustuotteet;

- 5) 'standardointiohjelmalla' tunnustetun standardointielimen laatimaa työsuunnitelmaa, jossa luetellaan standardointityön kohteet;

⁽¹⁾ Lääkkeitä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 26 päivänä tammikuuta 1965 annettu neuvoston direktiivi 65/65/ETY (EYVL 22, 9.2.1965, s. 369/65), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 93/39/ETY (EYVL L 214, 24.8.1993, s. 22).

- 6) 'standardiehdotuksella' asiakirjaa, joka sisältää tiettyä kohdetta koskevat tekniset eritelmit ja joka on tarkoitus vahvistaa kansallista standardointimenettelyä noudattaen sellaisena kuin se on valmistelun jälkeen ja lähetettynä julkiselle lausuntokierrokselle;
- 7) 'eurooppalaisella standardointielimellä' liitteessä I mainittua toimielintä;
- 8) 'kansallisella standardointielimellä' liitteessä II mainittua toimielintä;
- 9) 'teknisellä määräyksellä' teknistä eritelmaa tai muuta vaatimusta, mukaan lukien sovellettavat hallinnolliset määräykset, jonka noudattaminen on oikeudellisesti tai tosiasiallisesti pakollista ja joka koskee kaupan pitämistä tai käytettäessä sitä jäsenvaltiossa tai kyseisen jäsenvaltion merkittävässä osassa, sekä jäsenvaltioiden lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joissa kielletään tuotteen valmistus, tuonti, kaupan pitäminen tai käyttö, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 artiklan säännösten soveltamista.

Teknisiä määräyksiä, joita noudatetaan tosiasiallisesti ovat erityisesti:

- jäsenvaltion lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotka koskevat joko teknisiä eritelmiä tai muita vaatimuksia taikka ammatillisia sääntöjä tai menettelyohjeita, joissa itsessään viitataan tekniisiin eritelmiin tai muihin vaatimuksiin ja joiden noudattaminen luo oletuksen näissä laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä vahvistettujen vaatimusten mukaisuudesta,
- vapaaehtoiset sopimukset, joissa viranomainen on osapuolena ja joiden tarkoituksena on yleisen edun nimissä teknisten eritelmien tai muiden vaatimusten noudattaminen, lukuun ottamatta julkisia hankintoja koskevia sopimuksia,
- tekniset eritelmit tai muut vaatimukset, jotka liittyvät verotus- tai rahoitustoimenpiteisiin, jotka vaikuttavat tuotteiden kulutukseen rohkaisemalla näiden teknisten eritelmien tai muiden vaatimusten noudattamista; tämä ei koske kansallisiin sosiaaliturvajärjestelmiin liittyviä teknisiä eritelmiä tai muita vaatimuksia.

Mukaan luetaan tekniset määräykset, jotka jäsenvaltioiden nimeämät viranomaiset ovat vahvistaneet ja jotka esitetään komission 5 artiklassa tarkoitetun komitean yhteydessä ennen 1 päivää heinäkuuta 1995 laatimassa luettelossa.

Tämän luettelon muuttamisessa käytetään tätä samaa menettelyä;

- 10) 'teknistä määräystä koskevalla ehdotuksella' teknisen eritelmän tai muun vaatimuksen tekstiä, mukaan lukien hallinnolliset määräykset, joka on tarkoitus tai joka voidaan saattaa voimaan teknisenä määräyksenä ja joka on valmisteluvaiheessa, jolloin siihen on vielä mahdollista tehdä olennaisia muutoksia.

Tätä direktiiviä ei sovelleta sellaisiin toimenpiteisiin, jotka jäsenvaltiot arvioivat tarpeelliseksi osana perustamissopimusta henkilöiden ja erityisesti työntekijöiden suojelun varmistamiseksi tuotteita käytettäessä edellyttäen, että nämä toimenpiteet eivät vaikuta tuotteisiin.

2 artikla

1. Komissiolle ja liitteessä I ja II mainituille standardointielimille on ilmoitettava niistä uusista kohteista, joista liitteessä II mainitut kansalliset toimielimet ovat liittämällä ne standardiohjelmansa päättäneet laatia standardin tai muuttaa sitä, jollei ole kyse kansainvälisen tai eurooppalaisen standardin identtisestä tai samanarvoisesta käyttöönotosta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tiedoissa on ilmoitettava erityisesti, onko kyse:

- kansainvälisen standardin käyttöönotosta standardilla, joka ei ole samanarvoinen,
- uudesta kansallisesta standardista,
- tai
- kansallisen standardin muuttamisesta.

Komissio voi 5 artiklassa tarkoitettua komiteaa kuultuaan laatia säännöt kyseisten tietojen koontamiseksi sekä suunnitelman ja perusteet tietojen esittämisestä niiden arvioinnin helpottamiseksi.

3. Komissio voi pyytää standardiohjelmien toimittamista sille kokonaan tai osittain.

Komissio asettaa nämä tiedot jäsenvaltioiden saataville sellaisessa muodossa, että eri ohjelmia voidaan arvioida ja vertailla.

4. Komissio muuttaa tarvittaessa liitettä II jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella.

5. Neuvosto päättää komission ehdotuksesta liitteen I muuttamisesta.

3 artikla

Liitteessä I ja II mainitut standardointielimet sekä komissio saavat pyynnöstä kaikki standardiehdotukset. Kyseinen elin ilmoittaa edellä mainittujen näistä ehdotuksista mahdollisesti tekemien huomautusten aiheuttamista toimista.

4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta niiden standardointielimet:

- toimittavat 2 ja 3 artiklassa tarkoitetut tiedot,
- tekevät standardiehdotukset julkisiksi siten, että muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden osapuolten huomautukset voidaan hankkia,
- antavat muille, liitteessä II mainituille standardointielimille oikeuden osallistua passiivisesti tai aktiivisesti (lähettämällä tarkkailijan) suunniteltuihin töihin,
- eivät vastusta sitä, että niiden työohjelmassa olevaa standardointikohdetta käsitellään Euroopan tasolla eurooppalaisten standardointielinten määrittämien sääntöjen mukaan, eivätkä toteuta toimia, jotka voivat vaikuttaa päätökseen tässä suhteessa.

2. Jäsenvaltioiden on erityisesti oltava tunnustamatta, hyväksymättä tai käyttämättä viitteenä sellaista kasallista standardia, joka on hyväksytty 2 ja 3 artiklan sekä tämän artiklan 1 kohdan vastaisesti.

5 artikla

Perustetaan pysyvä komitea, jossa on jäsenvaltioiden nimeämät edustajat, jota asiantuntijat tai neuvonantajat voivat avustaa, ja jonka puheenjohtajana toimii komission edustaja.

Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

6 artikla

1. Komitea kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa liitteessä I ja II mainittujen standardointielinten edustajien kanssa.

2. Komissio antaa komitealle kertomuksen tässä direktiivissä tarkoitettujen menettelyjen täytäntöönpanosta ja noudattamisesta sekä ehdotukset olemassa olevien tai ennakoitavien kaupan esteiden poistamiseksi.

3. Komitea antaa lausuntonsa 2 kohdassa tarkoitetuista tiedonannoista ja ehdotuksista ja se voi tässä yhteydessä ehdottaa erityisesti, että komissio:

- pyytää eurooppalaisia standardointielimiä laatimaan eurooppalaisen standardin tietyssä määräajassa,
- kaupan esteiden välttämiseksi varmistaa tarvittaessa, että kyseiset jäsenvaltiot aluksi päättävät keskenään tarvittavista toimenpiteistä,
- toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet,
- määrittää alat, joilla yhdenmukaistaminen vaikuttaa tarpeelliselta, ja jos aihetta ilmenee, toteuttaa tarvittavan yhdenmukaistamisen tietyllä alalla.

4. Komission on kuultava komiteaa:

- a) ennen muutosten tekemistä liitteissä I ja II oleviin luetteloihin (2 artiklan 1 kohta);
- b) laatiessaan sääntöjä tietojen koontamisesta sekä suunnitelmaa ja perusteita standardointiohjelmien esittämisestä (2 artiklan 2 kohta);
- c) päättäessään varsinaisesta järjestelmästä, jolla tässä direktiivissä säädetty tietojenvaihto toteutetaan, ja kaikista muutoksista siihen;
- d) arvioidessaan tällä direktiivillä muodostetun järjestelmän toimintaa;
- e) edellä 3 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetuista standardointielimille esitetyistä pyynnöistä.

5. Komissio voi kuulla komiteaa vastaanottamastaan teknistä määräystä koskevasta alustavasta ehdotuksesta.

6. Tämän direktiivin täytäntöönpanoa koskevat kysymykset voidaan saattaa komitean käsiteltäväksi komitean puheenjohtajan tai jäsenvaltion pyynnöstä.

7. Komitean käsittelemät asiat ja sille esitetyt tiedot ovat luottamuksellisia.

Komitea ja kansalliset viranomaiset voivat kuitenkin hankkia tarvitsemiansa asiantuntijalausuntoja luonnollisilta henkilöiltä taikka julkis- tai yksityisoikeudellisilta yhteisöiltä noudattaen tarvittavia varotoimia.

7 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että silloin kun 6 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettua kyseisen alan eurooppalaista standardia ollaan laatimassa tai sen jälkeen kun se on hyväksytty, niiden standardointielimet eivät toteuta toimia, joilla voisi olla vaikutusta suunniteltuun yhdenmukaistamiseen, eivätkä ne eritoten julkaise kyseisellä alalla sellaista uutta tai tarkistettua kansallista standardia, joka ei ole täysin olemassa olevan eurooppalaisen standardin mukainen.

2. Mitä 1 kohdassa säädetään, ei sovelleta standardointielimen työhön, johon on ryhdytty viranomaisten pyynnöstä tietyille tuotteille teknisten eritelmien laatimiseksi tai standardin laatimiseksi näitä tuotteita koskevan teknisen määräyksen antamiseksi.

Jäsenvaltioiden on toimitettava edellisessä alakohdassa tarkoitettujen pyynnöiden komissiolle teknisiä määräyksiä koskevin ehdotuksina 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja esitettävä perusteet määräysten antamiselle.

8 artikla

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle välittömästi teknisiä määräyksiä koskevat ehdotukset, paitsi kun on kyse kansainvälisen tai eurooppalaisen standardin käyttöönotosta sellaisenaan, jolloin pelkkä tiedonanto riittää, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 10 artiklan säännösten soveltamista. Niiden on toimitettava komissiolle myös ilmoitus niistä syistä, joiden vuoksi tällaisen teknisen määräyksen laatiminen on tarpeen, jollei näitä syitä selvitetä jo ehdotuksessa.

Jäsenvaltioiden on toimitettava tarvittaessa samalla kertaa keskeisimpien ja välittömästi asiaa koskevien perustana olevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten teksti, jos sen tunteminen on tarpeen teknistä määräystä koskevan ehdotuksen vaikutuksen arvioimiseksi ja jollei sitä ole toimitettu aiemman toimituksen yhteydessä.

Jäsenvaltioiden on toimitettava ehdotus uudelleen edellä mainituin edellytyksin, jos ne tekevät teknistä määräystä koskevaan ehdotukseen sellaisia huomattavia muutoksia, jotka muuttavat sen soveltamisalaa, lyhentävät alunperin suunniteltua soveltamisakataulua, lisäävät eritelmiä tai vaatimuksia taikka tiukentavat niitä.

Jos teknistä määräystä koskevassa ehdotuksessa pyritään rajoittamaan aineen, valmisteen tai kemikaalin kaupan pitämistä tai käyttöä kansanterveyden tai kuluttajien tai ympäristön suojelun vuoksi, jäsenvaltioiden on toimitettava lisäksi joko tiivistelmä tai tarkoitettuun aineeseen tai valmisteeseen sekä tunnettuihin ja saatavilla oleviin kor-

vaaviin tuotteisiin liittyvien asian kannalta merkityksellisten tietojen viitteet, siinä määrin kuin näitä tietoja on saatavilla, sekä toimenpiteen ennakoitavissa olevat vaikutukset kansanterveyteen tai kuluttajien tai ympäristön suojeluun yhdessä vaarojen analysoinnin kanssa asianmukaisissa tapauksissa kemikaaleja koskevien vaarojen arviointia koskevien yleisten periaatteiden mukaisesti, sellaisina kuin ne ovat määriteltynä asetuksen (ETY) N:o 793/93 ⁽¹⁾ 10 artiklan 4 kohdassa, kun on kyse olemassa olevasta aineesta, tai direktiivin 67/548/ETY ⁽²⁾, 3 artiklan 2 kohdassa, kun on kyse uudesta aineesta.

Komissio ilmoittaa viipymättä muille jäsenvaltioille teknistä määräystä koskevasta ehdotuksesta ja kaikista sille toimitetuista asiakirjoista. Komissio voi myös pyytää ehdotuksesta 5 artiklassa tarkoitettua komitean tai kyseisellä alalla toimivaltaisen komitean lausuntoa.

Edellä 1 artiklan 9 alakohdan toisen alakohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettujen teknisten eritelmien ja muiden vaatimusten osalta komission tai jäsenvaltioiden yksityiskohtaiset huomautukset tai lausunnot voivat koskea ainoastaan seikkoja, jotka voivat aiheuttaa kaupan esteitä, toimenpiteen verotuksellisia tai rahoituksellisia seikkoja.

2. Komissio ja jäsenvaltiot voivat esittää teknistä määräystä koskevasta ehdotuksesta tiedon antaneelle jäsenvaltiolle huomautuksia; tämän jäsenvaltion on otettava esitetyt huomautukset myöhemmässä teknisen määräyksen valmistelussa mahdollisuuksien mukaan huomioon.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava viipymättä komissiolle teknisen määräyksen lopullinen teksti.

4. Tämän artiklan mukaisesti toimitettuja tietoja ei katsota luottamuksellisiksi, jollei ilmoittava jäsenvaltio sitä nimenomaisesti pyydä. Tällainen pyyntö on perusteltava.

Kun on kyse tällaisesta pyynnöstä, 5 artiklassa tarkoitettu komitea ja kansalliset hallinnot voivat tarvittavia varotoimenpiteitä toteuttaessaan kuulla asiantuntijoina yksityisen sektorin luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

⁽¹⁾ Olemassa olevien aineiden vaarojen arvioinnista ja valvonasta 23 päivänä maaliskuuta 1993 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 793/93 (EYVL L 84, 5.4.1993, s. 1).

⁽²⁾ Vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 27 päivänä kesäkuuta 1967 annettu neuvoston direktiivi (EYVL L 196, 16.8.1967, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 92/32/ETY (EYVL L 154, 5.6.1992, s. 1).

5. Kun teknistä määräystä koskeva ehdotus on osa toimenpidettä, josta on muiden yhteisön säädösten mukaan ilmoitettava valmisteluvaiheessa, jäsenvaltiot voivat toteuttaa 1 kohdassa tarkoitetun tiedon toimittamisen kyseisen muun säädöksen perusteella, edellyttäen, että ne ilmoittavat muodollisesti, että tiedonanto koskee myös tätä direktiiviä.

Se, että komissio ei reagoi teknistä määräystä koskevaan ehdotukseen tämän direktiivin mukaisesti, ei vaikuta sellaiseen päätökseen, joka voidaan tehdä muiden yhteisön säädösten mukaisesti.

9 artikla

1. Jäsenvaltioiden on lykättävä teknistä määräystä koskevan ehdotuksen antamista kolmella kuukaudella siitä päivästä alkaen, jona komissio on saanut 8 artiklan 1 kohdassa säädetyt tiedot.

2. Jäsenvaltioiden on lykättävä

- neljällä kuukaudella sellaisen teknistä määräystä koskevan ehdotuksen antamista, joka on 1 artiklan 9 alakohdan toisen alakohdan toisessa luettelakohdassa tarkoitetun vapaaehtoisen sopimuksen muodossa,
- kuudella kuukaudella muun teknisen määräyksen ehdotuksen antamista, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3, 4 ja 5 kohdan soveltamista,

siitä päivästä alkaen, jona komissio on saanut 8 artiklan 1 kohdassa säädetyt tiedot, jos komissio tai toinen jäsenvaltio esittää kolmen kuukauden kuluessa kyseisestä päivästä yksityiskohtaisen lausunnon, jonka mukaan suunniteltu toimenpide sisältää seikkoja, jotka voisivat luoda esteitä tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle sisämarkkinoilla.

Kyseisen jäsenvaltion on annettava komissiolle kertomus toimenpiteistä, jotka se aikoo toteuttaa näiden yksityiskohtaisten lausuntojen johdosta. Komissio ottaa kantaa näihin toimenpiteisiin.

3. Jäsenvaltioiden on lykättävä kahdellatoista kuukaudella teknistä määräystä koskevan ehdotuksen hyväksymistä siitä päivästä alkaen, jona komissio on saanut 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot, jos komissio ilmoittaa tätä päivää seuraavien kolmen kuukauden aikana aikeestaan ehdottaa tai antaa aiheesta direktiivi, asetus tai päätös perustamissopimuksen 189 artiklan mukaisesti.

4. Jäsenvaltioiden on lykättävä kahdellatoista kuukaudella teknistä määräystä koskevan ehdotuksen hyväksymistä siitä päivästä alkaen, jona komissio on saanut 8 artiklan 1 kohdassa säädetyt tiedot, jos komissio kolmen

kuukauden kuluessa mainitusta samasta päivästä ilmoittaa havainneensa, että teknistä määräystä koskeva ehdotus koskee aihetta, joka sisältyy direktiivi-, asetus- tai päätösehdotukseen, joka on esitetty neuvostolle perustamissopimuksen 189 artiklan mukaisesti.

5. Jos neuvosto vahvistaa yhteisen kannan tämän 3 ja 4 kohdassa tarkoitetun odotusajan aikana, tätä määräaikaa pidennetään kahdeksantoista kuukauteen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 6 kohdan säännösten soveltamista.

6. Edellä 3, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetut velvoitteet raukeavat, kun:

- komissio ilmoittaa jäsenvaltioille, että se luopuu aikeestaan ehdottaa sitovaa yhteisön säädöstä tai antaa sellainen,
 - komissio ilmoittaa jäsenvaltioille peruuttavansa luonnoksensa tai ehdotuksensa
- tai
- neuvosto tai komissio antaa sitovan yhteisön säädöksen.

7. Mitä 1–5 kohdassa säädetään, ei sovelleta, kun jäsenvaltion on kiireellisistä syistä, jotka aiheutuvat vakavan ja ennakoimattoman tilanteen yhteydessä ja jotka liittyvät ihmisten ja eläinten terveyteen, kasvien suojeluun tai turvallisuuteen, valmistettava lyhyessä ajassa tekniset määräykset antaakseen ja saattaakseen ne voimaan välittömästi, ilman että kuuleminen on mahdollista. Jäsenvaltion on ilmoitettava 8 artiklassa säädetyssä tiedonannossa perusteet kyseisten toimenpiteiden kiireellisyydelle. Komissio ilmoittaa mielipiteensä tästä tiedonannosta mahdollisimman nopeasti. Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sellaisissa tapauksissa, joissa tätä menettelyä on käytetty väärin. Komissio ilmoittaa asiasta Euroopan parlamentille.

10 artikla

1. Direktiivin 8 ja 9 artiklaa ei sovelleta jäsenvaltioiden lakeihin, asetuksiin tai hallinnollisiin määräyksiin tai vapaaehtoihin sopimuksiin, joilla jäsenvaltiot:

- noudattavat sitovia yhteisön säädöksiä, joiden seurauksena vahvistetaan tekniset eritelmät,
- täyttävät kansainvälisestä sopimuksesta johtuvat velvoitteet, joiden seurauksena yhteisössä vahvistetaan yhteiset tekniset eritelmät,
- käyttävät yhteisön sitovissa säädöksissä säädettyjä suojalausekkeita,

- soveltavat direktiivin 92/59/ETY ⁽¹⁾ 8 artiklan 1 kohtaa,
- ainoastaan panevat täytäntöön Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen päätöksen,
- ainoastaan komission pyynnön mukaisesti, kaupan esteiden poistamiseksi, muuttavat tämän direktiivin 1 artiklan 9 alakohdassa tarkoitettua teknistä määräystä.

2. Direktiivin 9 artiklaa ei sovelleta sellaisiin jäsenvaltioiden lakeihin, asetuksiin ja hallinnollisiin määräyksiin, joiden tarkoituksena on valmistuksen kieltäminen, jos ne eivät estä tuotteiden vapaata liikkuvuutta.

3. Direktiivin 9 artiklan 3–6 kohtaa ei sovelleta 1 artiklan 9 alakohdan toisen alakohdan toisessa luettelma-kohdassa tarkoitettuihin vapaaehtoiisiin sopimuksiin.

4. Direktiivin 9 artiklaa ei sovelleta 1 artiklan 9 alakohdan toisen alakohdan kolmannessa luettelma-kohdassa tarkoitettuihin teknisiin eritelmiin tai muihin vaatimuksiin.

11 artikla

Komissio antaa joka toinen vuosi kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja talous- ja sosiaalikomitealle tämän direktiivin soveltamisen tuloksista. Eurooppalaisille standardointielimille tämän direktiivin mukaisesti annettujen standardointitöiden luettelo sekä saatujen tiedonantojen tilastot julkaistaan kerran vuodessa *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

12 artikla

Jäsenvaltioiden antamissa teknisissä määräyksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä viittaus tähän direktiiviin, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

13 artikla

1. Kumotaan liitteessä III olevassa A osassa luetellut direktiivit ja päätökset sanotun kuitenkin rajoittamatta liitteessä III olevassa B osassa viitattujen määräaikojen noudattamista, jotka koskevat jäsenvaltioiden velvollisuutta saattaa kyseiset säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä.

2. Viittauksia kumottuihin direktiiveihin ja päätöksiin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä IV olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

14 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

15 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 22 päivänä kesäkuuta 1998.

<i>Euroopan parlamentin puolesta</i>	<i>Neuvoston puolesta</i>
J. M. GIL-ROBLES	J. CUNNINGHAM
<i>Puhemies</i>	<i>Puheenjohtaja</i>

⁽¹⁾ Yleisestä tuoteturvallisuudesta 29 päivänä kesäkuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi (EYVL L 228, 11.8.1992, s. 24).

*LIITE I***EUROOPPALAISET STANDARDOINTIELIMET**

CEN

Euroopan standardointikomitea

CENELEC

Euroopan sähkötekniikan standardointikomitea

ETSI

Euroopan telealan standardintilaitos

LIITE II

KANSALLISET STANDARDOINTIELIMET

1. BELGIA

IBN/BIN

Institut belge de normalisation

Belgisch Instituut voor Normalisatie

CEB/BEC

Comité électrotechnique belge

Belgisch Elektrotechnisch Comité

2. TANSKA

DS

Dansk Standard

NTA

Telestyrelsen, National Telecom Agency

3. SAKSA

DIN

Deutsches Institut für Normung e.V.

DKE

Deutsche Elektrotechnische Kommission im DIN und VDE

4. KREIKKA

ΕΛΟΤ

Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης

5. ESPANJA

AENOR

Asociación Española de Normalización y Certificación

6. RANSKA

AFNOR

Association française de normalisation

UTE

Union technique de l'électricité — Bureau de normalisation auprès de l'AFNOR

7. IRLANTI

NSAI

National Standards Authority of Ireland

ETCI

Electrotechnical Council of Ireland

8. ITALIA

UNI ⁽¹⁾

Ente nazionale italiano di unificazione

CEI ⁽¹⁾

Comitato elettrotecnico italiano

⁽¹⁾ UNI ja CEI ovat yhteistyössä Istituto Superiore Poste e Telecomunicazionin ja Ministero dell'Industrian kanssa jakaneet ETSIn työt järjestölle CONCIT, Comitato Nazionale di coordinamento per le tecnologie dell'informazione.

9. LUXEMBURG

ITM

Inspection du travail et des mines

SEE

Service de l'énergie de l'Etat

10. ALANKOMAAT

NNI

Nederlands Normalisatie Instituut

NEC

Nederlands Elektrotechnisch Comité

11. ITÄVALTA

ÖN

Österreichisches Normungsinstitut

ÖVE

Österreichischer Verband für Elektrotechnik

12. PORTUGALI

IPQ

Instituto Português da Qualidade

13. YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

BSI

British Standards Institution

BEC

British Electrotechnical Committee

14. SUOMI

SFS

Suomen Standardisoimisliitto SFS ry

Finlands Standardiseringsförbund SFS rf

THK/TFC

Telehallintokeskus

Teleförvaltningscentralen

SESKO

Suomen Sähköteknillinen Standardisoimisyhdistys SESKO ry

Finlands Elektrotekniska Standardiseringsförening SESKO rf

15. RUOTSI

SIS

Standardiseringen i Sverige

SEK

Svenska elektriska kommissionen

ITS

Informationstekniska standardiseringen

LIITE III

A OSA

Kumotut direktiivit ja päätökset

(joita tarkoitetaan 13 artiklassa)

Neuvoston direktiivi 83/189/ETY ja siihen myöhemmin tehdyt muutokset

Neuvoston direktiivi 88/182/ETY

Komission päätös 90/230/ETY

Komission päätös 92/400/ETY

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/10/EY

Komission päätös 96/139/EY

B OSA

Luettelo määräaajoista, joiden kuluessa säädökset on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä

(joita tarkoitetaan 13 artiklassa))

Direktiivi	Päivämäärä, johon mennessä säädökset on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä
83/189/ETY (EYVL L 109, 26.4.1983, s. 8)	31.3.1984
88/182/ETY (EYVL L 81, 26.3.1988, s. 75)	1.1.1989
94/10/EY (EYVL L 100, 19.4.1994, s. 30)	1.7.1995

LIITE IV

VASTAAVUUSTAUUKKO

Direktiivi 83/189/ETY	Tämä direktiivi
1 artikla	1 artikla
2 artikla	2 artikla
3 artikla	3 artikla
4 artikla	4 artikla
5 artikla	5 artikla
6 artikla	6 artikla
7 artikla	7 artikla
8 artikla	8 artikla
9 artikla	9 artikla
10 artikla	10 artikla
11 artikla	11 artikla
12 artikla	12 artikla
—	13 artikla
—	14 artikla
—	15 artikla
Liite I	Liite I
Liite II	Liite II
—	Liite III
—	Liite IV